

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ**

Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ

Δ/ντής: Μ. Δημητρούλακης

**ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
2000-2006**

**ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ**

ΑΠΟΦΑΣΗ 4 5 1 / 2001 ΤΩΝ κ.κ. ΥΠΟΥΡΓΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α</u>	5
<u>Καθεστάτα ενισχύσεων</u>	5
<u>Άρθρο 1</u>	5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β</u>	6
<u>Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας</u>	6
<u>Άρθρο 2</u>	6
<u>Πεδίο εφαρμογής</u>	6
<u>Άρθρο 3</u>	7
<u>Στόχος</u>	7
<u>Άρθρο 4</u>	7
<u>Δικαιούχοι</u>	7
<u>Άρθρο 5</u>	8
<u>Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Φυσικών Προσώπων</u>	8
<u>Άρθρο 6</u>	9
<u>Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Νομικών Προσώπων</u>	9
<u>Άρθρο 7</u>	10
<u>Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Συνεργαζομένων Εκμεταλλεύσεων</u>	10
<u>Άρθρο 8</u>	10
<u>Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων</u>	10
<u>Άρθρο 9</u>	11
<u>Υποχρεώσεις δικαιούχων</u>	11
<u>Άρθρο 10</u>	12
<u>Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων</u>	12
<u>Άρθρο 11</u>	14
<u>Κανονικές διέξοδοι στην Αγορά – Συμβατότητα με Κ.Ο.Α.</u>	14
<u>Άρθρο 12</u>	16
<u>Επιλέξιμες Δαπάνες</u>	16
<u>Άρθρο 13</u>	18
<u>Ποσά και ποσοστά ενίσχυσης</u>	18
<u>Άρθρο 14</u>	19
<u>Περίοδοι και Όργανα Έκδοσης Αποφάσεων Ένταξης στο καθεστώς ενισχύσεων</u>	19
<u>Άρθρο 15</u>	20
<u>Κατανομή ορίου Πιστώσεων</u>	20
<u>Άρθρο 16</u>	20
<u>Δημοσιοποίηση - Πρόσκληση Εκδήλωση Ενδιαφέροντος</u>	20
<u>Άρθρο 17</u>	21
<u>Εκδήλωση Ενδιαφέροντος Υποψηφίων</u>	21
<u>Άρθρο 18</u>	21
<u>Περιεχόμενα Φακέλου Υποψηφιότητας</u>	21
<u>Άρθρο 19</u>	24
<u>Τόπος υποβολής του φακέλου υποψηφιότητας</u>	24
<u>Άρθρο 20</u>	25
<u>Αξιολόγηση φακέλων υποψηφιότητας</u>	25
<u>Άρθρο 21</u>	26
<u>Γνωμοδοτική Επιτροπή</u>	26
<u>Άρθρο 22</u>	28
<u>Απόφαση Έγκρισης</u>	28
<u>Άρθρο 23</u>	29
<u>Αποδοχή της απόφασης έγκρισης – Σύμβαση</u>	29
<u>Άρθρο 24</u>	30
<u>Ανάκληση της απόφασης έγκρισης</u>	30
<u>Άρθρο 25</u>	30
<u>Τροποποίηση της απόφασης έγκρισης</u>	30
<u>Άρθρο 26</u>	31
<u>Επίβλεψη Υλοποίησης</u>	31
<u>Άρθρο 27</u>	31

Επιτροπή Παρακολούθησης	31
Άρθρο 28	33
Δικαιολογητικά παραλαβής των Επενδύσεων	33
Άρθρο 29	34
Διαδικασία Παραλαβής των Επενδύσεων	34
Άρθρο 30	35
Διαδικασία και τρόπος πληρωμής της ενίσχυσης	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	37
Καθεστώς ενισχύσεων σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις	37
Άρθρο 31	37
Περιοχές εφαρμογής	37
Άρθρο 32	37
Στόχος	37
Άρθρο 33	38
Δικαιούχοι	38
Άρθρο 34	38
Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων	38
Άρθρο 35	38
Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων	38
Άρθρο 36	40
Ποσά και Ποσοστά Ενίσχυσης	40
Άρθρο 37	40
Διαδικασία Ένταξης Δικαιούχων και λοιπές διατάξεις	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ	41
Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση δημιουργίας πρότυπων αγροκτημάτων	41
Άρθρο 38	41
Περιοχές εφαρμογής	41
Άρθρο 39	41
Στόχος	41
Άρθρο 40	41
Δικαιούχοι	41
Άρθρο 41	43
Διαδικασία ένταξης των ενδιαφερόμενων στο καθεστώς	43
Άρθρο 42	44
Φάκελος υποψηφιότητας	44
Άρθρο 43	44
Δεσμεύσεις των δικαιούχων	44
Άρθρο 44	44
Επιπτώσεις από την αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων	44
Άρθρο 45	44
Πρότυπα αγροκτήματα στα Π.Ε.Π.	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε	45
Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση καινοτόμων δράσεων	45
Άρθρο 46	45
Περιοχές και τρόπος εφαρμογής	45
Άρθρο 47	45
Στόχος	45
Άρθρο 48	45
Δικαιούχοι	45
Άρθρο 49	45
Ποσά και ποσοστά ενίσχυσης	45
Άρθρο 50	45
Διαδικασία ένταξης των δικαιούχων	45
Άρθρο 51	46
Φάκελος υποψηφιότητας	46
Άρθρο 52	46
Δεσμεύσεις δικαιούχων	46
Άρθρο 53	46
Επιπτώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ	47

Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση της πολυαπασχόλησης στη γεωργική εκμετάλλευση με την ανάπτυξη αγροτουριστικών, χειροτεχνικών, κλπ. δραστηριοτήτων	47
Άρθρο 54	47
Περιοχές εφαρμογής	47
Άρθρο 55	47
Στόχος	47
Άρθρο 56	47
Δικαιούχοι	47
Άρθρο 57	49
Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων	49
Άρθρο 58	50
Ποσοστά και ποσά ενίσχυσης	50
Άρθρο 59	51
Διαδικασία ένταξης των δικαιούχων	51
Άρθρο 60	51
Φάκελος υποψηφιότητας	51
Άρθρο 61	52
Παραλαβή των επενδύσεων – Πληρωμές οικονομικών ενισχύσεων – Έλεγχοι	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ	53
Καθεστώς ενισχύσεων για την πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων της 2^{ης} Προγραμματικής Περιόδου	53
Άρθρο 62	53
Άρθρο 63	53
Άρθρο 64	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η	54
Κυρώσεις-Έλεγχοι	54
Άρθρο 65	54
Επιπτώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων	54
Άρθρο 66	54
Έλεγχος τήρησης των συμβατικών μακροχρονίων υποχρεώσεων	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ	56
Διαπίστευση και Αρμοδιότητες Συντακτών ΓΕΩΤ.Ε.Ε.	56
Άρθρο 67	56
Διαπίστευση Συντακτών	56
Άρθρο 68	56
Αρμοδιότητες Συντακτών	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	58
Δημοσιονομικές, Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις	58
Άρθρο 69	58
Χρηματοδότηση των Καθεστώτων Ενίσχυσης	58
Άρθρο 70	58
Εγγραφή Πιστώσεων στο Π.Δ.Ε.	58
Άρθρο 71	59
Εφαρμογή, Διαχείριση, Ένταξη Πράξεων και Δημοσιότητα	59
Άρθρο 72	59
Έγκριση Δαπάνης Εφαρμογής	59
Άρθρο 73	60
Μεταβατικές Διατάξεις	60
Άρθρο 74	60
Τελικές Διατάξεις	60

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ορισμοί και Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Κριτήρια Αξιολόγησης Επενδύσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

**Έντυπα Υποδείγματα Διαδικασιών Εφαρμογής Καθεστώτων Ενισχύσεων για
Επενδύσεις στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Ε.Ε & Γ.Δ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & Γ.Δ.
ΤΜΗΜΑ Δ΄

Ταχ. Δ/νση: Αχαρνών 2
Τ.Κ.: 101 76, Αθήνα
Πληροφορίες: Γ. Φίλος, Ρ. Τάτση,
Σ. Σύλλας, Χ. Χαλκιά
Τηλ.: 212-4079 έως 4082

Αθήνα, 5/9/2001
Αριθ. Πρωτ.:394927/5332

Αριθ. Απόφασης:451

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ:

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006
ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. Του ν.δ. 131/1974 «περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων εις την γεωργικήν, κτηνοτροφικήν, δασικήν και αλιευτικήν παραγωγήν» (Α΄ 320), που τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 1409/1983 «Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν.δ. 131/1974 περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων εις τη γεωργικήν, κτηνοτροφικήν, δασικήν και αλιευτικήν παραγωγήν και άλλες διατάξεις» (Α΄ 199) και τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2512/1997 «Ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων στρατιωτικών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 138).
- β. Της παραγράφου 13 του άρθρου 13 του ν. 2601/1998 «Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 81).
- γ. Του ν. 2520/1997, (Φ.Ε.Κ 173/Α), «Μέτρα για τους νέους αγρότες, σύσταση Οργανισμού γεωργικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- δ. Του ν. 2332/1995 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 181).

- ε. Της παραγράφου 10 του άρθρου 39 του ν. 2065/1992 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 113).
- στ. Του άρθρου 29 Α του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 137), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση διατάξεων του ν. 1721/1987 "για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις" (Α΄ 154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2469/1997 «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 38).
- ζ. Του ν. 2860/00 (ΦΕΚ 251/Α) «περί διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου στήριξης και άλλες διατάξεις»
- η. Της 277/25-7-1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας «περί κινήτρων και οικονομικών ενισχύσεων για την επιτάχυνση της προσαρμογής των γεωργικών διαρθρώσεων στα πλαίσια του Καν. (ΕΚ) 950/97».
- θ. Των 309/98 και 357/99 Κοινών Αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας «Οικονομικές ενισχύσεις για Ατομικές και Συλλογικές επενδύσεις για την παραγωγή ζωοτροφών και τη βελτίωση βοσκοτόπων»
- ι. Του Καν. (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου (L 160) για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών.
- ια. Του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου (L 161) «περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία»
- ιβ. Του Καν. (ΕΚ) 1750/1999 της Επιτροπής (L 214) για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. 1257/99 του Συμβουλίου για την στήριξη της αγροτικής Ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ.
- ιγ. Του Καν. (ΕΚ) 2603/1999 της Επιτροπής (L 316) για τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων όσον αφορά τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης που προβλέπεται από τον κανονισμό 1257/1999 του Συμβουλίου.
- ιδ. Του Καν. (ΕΚ) 2075/2000 της Επιτροπής (L 246) περί τροποποίησης του Καν.(ΕΚ) 1750/1999 της Επιτροπής.
- ιε. Του Καν. (ΕΚ) 1159/2000 της Επιτροπής (L 130) για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων
- ιστ. Του Καν. (ΕΚ) 1685/2000 της Επιτροπής (L 193) για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

- ιζ. Των Κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της Γεωργίας (2000/C 28/02)
- ιη. Του Καν. (ΕΚ) 69/2001 της Επιτροπής (L 10) για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας
- ιθ. Του Καν. (ΕΚ) 70/2001 της Επιτροπής (L 10) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- κ. Του Καν. (ΕΚ) 438/2001 της Επιτροπής (L 63) για θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων
- κα. Του Καν. (ΕΚ) 448/2001 της Επιτροπής (L 64) για θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη διαδικασία διενέργειας δημοσιονομικών διορθώσεων στην παρέμβαση που χορηγείται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων
- κβ. Του Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 (L 198) «περί βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής», όπως ισχύει
- κγ. Του Καν. (ΕΚ) 1804/99 (L 222) «Για συμπλήρωση για τα κτηνοτροφικά προϊόντα του Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής»
- κδ. Του Καν. (ΕΟΚ) 2081/92 (L 208) «για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και της ονομασίας προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων»
- κε. Του Καν. (ΕΟΚ) 2082/92 (L 208) για τις βεβαιώσεις ιδιοτυπίας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- κστ. Των Καν. (ΕΟΚ) 1906/90 και 1907/90 του Συμβουλίου (L 173) σχετικών με τις προδιαγραφές των ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών (πουλερικά – αυγά)
- κζ. Του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» (Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006), όπως έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την απόφαση αριθμ. Ε(2001) 845/06-04-2001 και ιδίως τους Άξονες Προτεραιότητας 1 και 7
- κη. Των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.) όπως έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ιδίως τα Μέτρα του Άξονα Προτεραιότητας που αφορά την αγροτική ανάπτυξη και συγκεκριμένα τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις δράσεις προώθησης της πολυαπασχόλησης

- κθ. Την αριθμ. Πρωτ. ΔΙΔΚ/Φ.1/2/2/187/12-5-2000 (ΦΕΚ 630/Β/12-5-2000) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων της Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στους Υφυπουργούς Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Λεωνίδα Τζανή και Κων/νο Καϊσερλή».
- λ. Του Π.Δ. 344/29.12.2000 (ΦΕΚ 297/Α) «περί άσκησης του επαγγέλματος γεωτεχνικού».
2. Ότι η γεωργία, για ν' αυξήσει την ανταγωνιστικότητά της, θα πρέπει να συνεχίσει να βελτιώνει τις διαρθρώσεις της και παράλληλα να προσαρμοσθεί στις νέες πραγματικότητες και αλλαγές που αφορούν την εξέλιξη των αγορών, τη ζήτηση και τις προτιμήσεις των καταναλωτών, την επόμενη διεύρυνση, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του φυσικού χώρου.
  3. Ότι οι ενέργειες αυτές μπορούν να ενθαρρυνθούν με την καθιέρωση καθεστώτων ενισχύσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που θα συμβάλλουν στη βελτίωση των γεωργικών εισοδημάτων και των συνθηκών ζωής, εργασίας ή παραγωγής.
  4. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης απόφασης, την περίοδο 2000-2006, προκαλείται ανάληψη νομικών δεσμεύσεων έναντι των δικαιούχων για την καταβολή ενισχύσεων δαπάνης ύψους 185.237,82 εκ. δρχ. περίπου (543.617,99 χιλ. ΕΥΡΩ), που βαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων και των νομικών δεσμεύσεων που είχαν αναληφθεί προ της 31.12.1999 στα πλαίσια του Μέτρου 1.1. του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Τομέα Γεωργίας 1994-1999» και μετεφέρθησαν ως ανελημμένες υποχρεώσεις στο Μέτρο 1.1. του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006 με βάση το άρθρο 52(3) του Καν. (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου.
  5. Το γεγονός ότι για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας απαιτείται πρόσθετη δαπάνη προϋπολογιζόμενη σε 4.089 εκ. δρχ. (12.000.000 ΕΥΡΩ)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Για την εφαρμογή:

1. των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης του Τίτλου ΙΙ, Κεφάλαιο Ι του Καν. (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου με τίτλο «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» όπως έχει εγκριθεί στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 (Κ.Π.Σ. 2000-2006) και συγκεκριμένα
  - α) στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» (Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006)
  - β) στα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.)

2. μέτρων που αφορούν τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη γεωργία, για να παρασχεθεί η δυνατότητα δημιουργίας πολλαπλών δραστηριοτήτων ή απόκτησης εναλλακτικών εισοδημάτων με νομική βάση το άρθρο 33 (έβδομη παύλα) του Καν. (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου

εγκρίνουμε τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Καθεστώς ενισχύσεων

Άρθρο 1

1. Για τη στήριξη των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και την προώθηση της πολυαπασχόλησης, καθιερώνονται τα ακόλουθα καθεστάτα ενισχύσεων:
  - (α) Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας
  - (β) Καθεστώς ενισχύσεων για επενδύσεις σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις
  - (γ) Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση της δημιουργίας προτύπων αγροκτημάτων
  - (δ) Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση καινοτόμων δράσεων
  - (ε) Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση της πολυαπασχόλησης (αγροτουρισμός, χειροτεχνία κλπ.)
  - (στ) Καθεστώς ενισχύσεων για την πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων της 2^{ης} Προγραμματικής Περιόδου από την εφαρμογή του Μέτρου 1.1 του Ε.Π. «Ανάπτυξη Τομέα Γεωργίας 1994-1999» του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999, όπως προβλέπεται στο Μέτρο 1.1 του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52(3) του Καν. (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου και του άρθρου 4 του Καν. (ΕΚ) 2603/1999.
2. Οι στόχοι, οι ωφελούμενοι δικαιούχοι, οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι επιλέξιμες δαπάνες, τα ποσά και ποσοστά ενίσχυσης, καθώς και η διαδικασία εφαρμογής καθορίζονται, κατά περίπτωση καθεστώτος, στα Κεφάλαια που ακολουθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Το καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας, εφαρμόζεται σε δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι οποίες αφορούν την πρωτογενή παραγωγή και την πρώτη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων του *Παράρτηματος 1 της Συνθήκης*.
2. Το καθεστώς εφαρμόζεται στα πλαίσια:
  - (α) του άξονα προτεραιότητας 1 του Ε.Π «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» για επενδύσεις κυρίως στην κτηνοτροφία που πραγματοποιούνται από γεωργούς, οι οποίοι έχουν τόπο μόνιμης κατοικίας εκτός των ορίων εφαρμογής των επιχειρησιακών σχεδίων ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου του άξονα προτεραιότητας 7 του Ε.Π.Α.Α.Α.Υ. 2000-2006 και των Π.Ε.Π..
  - (β) των αντίστοιχων μέτρων των Π.Ε.Π για επενδύσεις κυρίως στη φυτική παραγωγή, που πραγματοποιούνται από γεωργούς, οι οποίοι έχουν τόπο μόνιμης κατοικίας εκτός των ορίων εφαρμογής επιχειρησιακών σχεδίων ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου του άξονα προτεραιότητας 7 του Ε.Π.Α.Α.Α.Υ. 2000-2006 και των Π.Ε.Π.
  - (γ) του άξονα προτεραιότητας 7 του Ε.Π.Α.Α.Α.Υ. 2000-2006, για επενδύσεις στη φυτική και ζωϊκή παραγωγή που πραγματοποιούνται από κατοίκους, οι οποίοι έχουν έδρα εντός των ορίων εφαρμογής των αντίστοιχων επιχειρησιακών σχεδίων ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου του εν λόγω άξονα.
  - (δ) εφαρμογής των επιχειρησιακών σχεδίων ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου των αντίστοιχων Π.Ε.Π., για επενδύσεις στην φυτική και ζωϊκή παραγωγή που πραγματοποιούνται από κατοίκους, οι οποίοι έχουν έδρα εντός των ορίων εφαρμογής τους.
3. Μια εκμετάλλευση νοείται ότι πραγματοποιεί επενδύσεις:
  - (α) κυρίως στην κτηνοτροφία, εφόσον το ύψος των επενδύσεων που προβλέπεται να πραγματοποιηθούν στον τομέα αυτό υπερβαίνει το 50% του συνολικού ύψους των επενδύσεων του Σχεδίου Βελτίωσης

- (β) κυρίως στη φυτική παραγωγή, εφόσον το ύψος των επενδύσεων που προβλέπονται να πραγματοποιηθούν στον τομέα αυτό υπερβαίνει το 50% του συνολικού ύψους των επενδύσεων του Σχεδίου Βελτίωσης.
4. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης στα πλαίσια των μέτρων της παραγράφου 2γ και 2δ του παρόντος άρθρου θα καθορισθούν με άλλες κοινές υπουργικές αποφάσεις. Από τη χρονική στιγμή που θα προσδιορίζεται σε αυτές τις αποφάσεις, το καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος κεφαλαίου θα εφαρμόζεται μόνο στις περιοχές που βρίσκονται εκτός των ορίων εφαρμογής των επιχειρησιακών σχεδίων, δηλαδή μόνο στις περιοχές που προσδιορίζονται στις περιπτώσεις 2α και 2β ανωτέρω.
5. Κατ' εξαίρεση και μέχρι την έκδοση των κοινών υπουργικών αποφάσεων του προηγούμενου εδαφίου, το καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζεται με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης τόσο στις περιοχές των παραγράφων 2α και 2β όσο και στις περιοχές των επιχειρησιακών σχεδίων των παραγράφων 2γ και 2δ.

Άρθρο 3

Στόχος

Το καθεστώς, σε συνδυασμό με τα εθνικά μέτρα προσανατολισμού για τη βελτίωση του οικονομικού επιπέδου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αποσκοπεί στην αειφόρο ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και των συνθηκών διαβίωσης, εργασίας και παραγωγής των κατοίκων της υπαίθρου και ιδίως των γεωργών και των οικογενειών τους.

Άρθρο 4

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι του καθεστώτος ενίσχυσης μπορούν να κριθούν φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- (α) Κατά περίπτωση προσώπου συντρέχουν οι προϋποθέσεις των Άρθρων 5, 6 και 7 αντίστοιχα.
- (β) Είναι νόμιμοι κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία πληροί τις προϋποθέσεις του Άρθρου 8.
- (γ) Στα πλαίσια εγκεκριμένου Σχεδίου Βελτίωσης πραγματοποιούν επενδύσεις, που πληρούν τις προϋποθέσεις των Άρθρων 10 έως 13.
- (δ) Για την ένταξή τους στο καθεστώς ενισχύσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι διαδικασίες και προϋποθέσεις, όπως ορίζονται στα Άρθρα 14 έως 30
- (ε) Αναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις του Άρθρου 9.

2. Για την εφαρμογή του καθεστώτος οι διάφορες έννοιες έχουν την σημασία όπως αυτή αναλύεται στο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Φυσικών Προσώπων

1. Το φυσικό πρόσωπο μπορεί να κριθεί δικαιούχος του καθεστώτος ενίσχυσης εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- (α) Είναι ενήλικο άτομο με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και φερεγγυότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα
  - (β) Διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς, κατά την έννοια του μέτρου 3.1. του Ε.Π., οι οποίοι δύνανται να την αποκτήσουν σε τρία έτη από την ημερομηνία έγκρισης της πρώτης τους εγκατάστασης.
  - (γ) Έχει την ιδιότητα του γεωργού ως ακολούθως:
    - i. Εφόσον είναι μόνιμος κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής ή μικρού νησιού του Αιγαίου Πελάγους θα πρέπει να αντλεί τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από αγροτικές δραστηριότητες (φυτική παραγωγή, κτηνοτροφία, δάση, αλιεία–πλην υπερπόντιας, υδατοκαλλιέργεια, αγροτουρισμό, αγροβιοτεχνία, παραδοσιακή βιοτεχνία – χειροτεχνία) υπό τον όρο ότι τουλάχιστον το 25% του συνολικού του εισοδήματος προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες (φυτική παραγωγή-κτηνοτροφία) που ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσης και δεν αφιερώνουν για δραστηριότητες εκτός της εκμετάλλευσής του πάνω από 115 ημερομίσθια ετησίως.
    - ii. Εφόσον είναι εργάτης γης, δασεργάτης, αλιεργάτης η μικροεπαγγελματίας και έχει τόπο μόνιμης κατοικίας ορεινό ή μειονεκτικό Δημοτικό ή Κοινοτικό διαμέρισμα, πληθυσμού μέχρι 2.000 κατοίκους ή μικρό νησί πληθυσμού μέχρι 3.100 κατοίκους, θα πρέπει να αντλεί τουλάχιστον το 25% του συνολικού του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της γεωργικής του εκμετάλλευσης.
    - iii. Εφόσον είναι κάτοικος αγροτικής περιοχής, στην οποία εφαρμόζονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, όπως π.χ. αναδιάρθρωση καλλιεργειών, θα πρέπει να αντλεί τουλάχιστον το 25% του συνολικού του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της γεωργικής του εκμετάλλευσης.
    - iv. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εφόσον έχει τουλάχιστον την ιδιότητα του κατά κύρια απασχόληση γεωργού, δηλαδή αντλεί τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσης και δεν αφιερώνει για

δραστηριότητες που ασκεί εκτός της γεωργικής εκμετάλλευσης πάνω από 115 ημερομίσθια ετησίως.

2. Δεν μπορούν να κριθούν δικαιούχοι, έστω και αν πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, τα πρόσωπα των ακόλουθων περιπτώσεων:
  - (α) οι συνταξιούχοι άμεσα ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε ταμείο εσωτερικού ή εξωτερικού.
  - (β) εκείνοι των οποίων το μέσο συνολικό οικογενειακό εισόδημα ανά ενεργό μέλος της οικογένειας από όλους τους τομείς της οικονομίας υπερβαίνει το 100% του εισοδήματος αναφοράς, όπως ορίζεται και ισχύει κάθε φορά
  - (γ) εκείνοι που διώκονται για καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή του περιβάλλοντος και απάτη εις βάρος του δημοσίου.
  - (δ) εκείνοι που δεν έχουν την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - (ε) εκείνοι που δεν έχουν εκπληρώσει τη στρατιωτική τους θητεία ή νόμιμα απαλλαγεί από αυτή.
  - (στ) εκείνοι που δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους.

Άρθρο 6

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Νομικών Προσώπων

1. Το νομικό πρόσωπο μπορεί να κριθεί δικαιούχος στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης, εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) έχει νομική προσωπικότητα.
  - (β) από τη συστατική πράξη προκύπτει ότι η κύρια δραστηριότητά του είναι η άσκηση της γεωργίας.
  - (β) είναι κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης από την αξιοποίηση της οποίας αντλεί τουλάχιστο το 50% των συνολικών του εισοδημάτων.
  - (γ) η πλειοψηφία του μετοχικού – εταιρικού κεφαλαίου ανήκει σε φυσικά πρόσωπα γεωργούς που πληρούν τις προϋποθέσεις του Άρθρου 5.
  - (δ) η γεωργική εκμετάλλευση βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της έδρας του νομικού προσώπου.
2. Δεν δύναται να κριθεί δικαιούχος υπό σύσταση νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 7

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Συνεργαζομένων Εκμεταλλεύσεων

1. Συνεργαζόμενη εκμετάλλευση μπορεί να κριθεί δικαιούχος στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) τουλάχιστον τα 2/3 των μελών που την απαρτίζουν, που μπορεί να είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα, πληρούν τις προϋποθέσεις των Άρθρων 5 και 6 αντίστοιχα κατά περίπτωση προσώπου.
  - (β) Έχει σαν στόχο:
    - i. Την πραγματοποίηση συλλογικών επενδύσεων
    - ii. Την αλληλοβοήθεια και συνεργασία των μελών, ιδίως σε ό,τι αφορά τη χρήση των κοινών μέσων παραγωγής, την ποιότητα, τη χρήση μεθόδων βιολογικής παραγωγής, τη διάθεση των προϊόντων και την πληροφόρηση.
  - (γ) Εμφανίζεται με την μορφή ομάδας παραγωγών ή και νομικού προσώπου.

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

1. Μία γεωργική εκμετάλλευση, για να αποτελέσει αντικείμενο ενίσχυσης στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος, θα πρέπει την ημερομηνία εξέτασης του φακέλου υποψηφιότητας να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) Το σύνολό της να βρίσκεται εντός των ορίων της ευρύτερης περιοχής του τόπου μόνιμης κατοικίας ή έδρας του δικαιούχου και
  - (β) Να λειτουργεί τουλάχιστον ένα έτος με οικονομικά αποτελέσματα.

Ωστόσο, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες, έστω κι αν δεν πληρούν την παραπάνω προϋπόθεση, οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις των ακόλουθων περιπτώσεων, εφόσον λειτουργούν την ημερομηνία εξέτασης του φακέλου υποψηφιότητας ως:

  - i. γεωργικές εκμεταλλεύσεις νέων γεωργών κατά την έννοια του μέτρου 3.1 του Ε.Π.
  - ii. γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαδόχων πρόωρης συνταξιοδότησης, κατά την έννοια του μέτρου 1.1 του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης.
  - iii. συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις, εφόσον οι επιμέρους γεωργικές εκμεταλλεύσεις που τις απαρτίζουν λειτουργούν τουλάχιστον ένα έτος ή υπάγονται σε μια από τις ανωτέρω παρεκκλίσεις.

- (γ) Κατέχει την ακόλουθη οικονομική θέση, με βάση τα κριτήρια οικονομικής βιωσιμότητας:
- i. Φθίνουσα γεωργική εκμετάλλευση με προοπτικές ανάκαμψης ή
  - ii. Εν δυνάμει βιώσιμη γεωργική εκμετάλλευση ή
  - iii. Βιώσιμη μη ανταγωνιστική γεωργική εκμετάλλευση.

Κατά παρέκκλιση δύναται να ενισχυθούν στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, εφόσον ο κάτοχός τους είναι νέος γεωργός και δεν έχει παρέλθει τριετία από την ημερομηνία της πρώτης του εγκατάστασης.

- (ε) Πληροί τα ελάχιστα κριτήρια σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, όπως αυτά αναλύονται στο Παράρτημα Ι, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς, που δύνανται να τα αποκτήσουν σε τρία έτη από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης.

- (στ) Τηρεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων όπως αυτές αναλύονται στο Παράρτημα Ι, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς, για τους οποίους ορίζεται μια μεταβατική περίοδος τριών ετών από την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασής τους, εντός της οποίας θα πρέπει ν' αποκτήσουν τις παραπάνω προϋποθέσεις.

2. Δεν ενισχύονται στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος:

- (α) Οι μη βιώσιμες οικονομικά γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- (β) Οι μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες ενισχύονται στα πλαίσια του καθεστώτος ενισχύσεων του Κεφ. Γ, με εξαίρεση την παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου 2 γ) του παρόντος άρθρου.
- (γ) Οι βιώσιμες ανταγωνιστικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, πλην των περιπτώσεων εκείνων που οι επενδύσεις αφορούν προσαρμογή των εκμεταλλεύσεων σε κριτήρια περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, τα οποία θεσπίστηκαν πρόσφατα και είναι διαφορετικά από τα ελάχιστα περιλαμβανομένων και των επενδύσεων που αφορούν την εξοικονόμηση ύδατος.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις δικαιούχων.

1. Οι δικαιούχοι του μέτρου στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων αναλαμβάνουν τις ακόλουθες δεσμεύσεις:
  - (α) Να υλοποιήσουν το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο εντός του χρονοδιαγράμματος, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική απόφαση εγκρίσεως του Άρθρου 22 ή στην τροποποίησή της, όπως ορίζεται στο Άρθρο 25.

- (β) Για μια τουλάχιστον 10ετία θα πρέπει:
- i. Να παραμείνουν γεωργοί, μόνιμοι κάτοικοι του τόπου τους και αρχηγοί της εκμετάλλευσης για την οποία ενισχύθηκαν.
  - ii. Να αξιοποιήσουν, κατά τον πλέον ορθολογικό τρόπο, τις επενδύσεις για τις οποίες ενισχύθηκαν και κυρίως να μην τις χρησιμοποιήσουν για την αύξηση της παραγωγής προϊόντων που δεν είναι ευχερής η διάθεσή τους στην αγορά.
  - iii. Να προσκομίζουν κάθε φορά τα δικαιολογητικά που θα τους ορίσουν οι Δ/νσεις Γεωργικής και Αγροτικής Ανάπτυξης, στα πλαίσια των ελέγχων και της παρακολούθησης της εκμετάλλευσής τους, όπως π.χ. αντίγραφα Φορολογικών Δηλώσεων, βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα, βεβαίωση τόπου μόνιμης κατοικίας κλπ.
  - iv. Να τηρούν τις ορθές γεωργικές πρακτικές.
  - v. Να παρακολουθήσουν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης, ιδίως οι νέοι αγρότες, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Δ/σης Γεωργικής Ανάπτυξης.
  - vi. Να μην προβούν σε ενέργειες που έχουν σχέση με καλλιέργεια, κατοχή, διάθεση, εμπορία ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή του περιβάλλοντος.
  - vii. Να τηρούν απλουστευμένη λογιστική, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Δ/σης Γεωργικής Ανάπτυξης.
  - viii. Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους που διενεργούν Εθνικά και Κοινοτικά όργανα.
2. Δικαιούχοι που δεν τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις υφίστανται τις κυρώσεις που προβλέπονται στη συνέχεια.

Άρθρο 10

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων.

1. Για να ενισχυθούν οι επενδύσεις, στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος, θα πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) Να επιδιώκουν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
    - i. Μείωση του κόστους παραγωγής.
    - ii. Αύξηση ή αναδιάταξη της παραγωγής σε προϊόντα που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης.
    - iii. Βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

- iv. Διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων, με την προσαρμογή της εκμετάλλευσης σε κριτήρια που θεσπίστηκαν πρόσφατα και είναι διαφορετικά των ελαχίστων περιλαμβανομένων και δράσεων για την οικονομία ύδατος. Ειδικά για τις περιπτώσεις νέων γεωργών, για τους οποίους δεν έχει παρέλθει τριετία από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης δύναται να ενισχυθούν και επενδύσεις που θα έχουν σαν στόχο την επίτευξη των ελαχίστων κριτηρίων περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.
- v. Προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση, οι οποίες συνδέονται με την παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων του *Παράρτηματος 1 της Συνθήκης* (καθετοποίηση της εκμετάλλευσης).
- β) Να προβλέπονται σε Σχέδιο Βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης και να πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών του Άρθρου 12.
- γ) Να συμβάλλουν στη βελτίωση της οικονομικής βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, ως ακολούθως:
- i. κατά ένα τουλάχιστον επίπεδο οικονομικής βιωσιμότητας, εφόσον το συνολικό ύψος των προβλεπόμενων επενδύσεων κατά περίπτωση προσώπου είναι:
    - μέχρι 112.500 ΕΥΡΩ για τα φυσικά πρόσωπα
    - μέχρι 300.000 ΕΥΡΩ για τα νομικά πρόσωπα και τις συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις
  - ii. κατά δύο τουλάχιστον επίπεδα οικονομικής βιωσιμότητας σε κάθε άλλη περίπτωση.
- Ειδικά, εφόσον:
- i. οι επενδύσεις επιδιώκουν μόνο τη διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος ή και των συνθηκών διαβίωσης υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, με την προσαρμογή τους σε αντίστοιχα κριτήρια που θεσπίστηκαν πρόσφατα, στα πλαίσια κοινοτικών κανονισμών και είναι διαφορετικά των ελαχίστων, την οικονομία αρδευτικού ύδατος, καθώς και αυτών που αφορούν μόνο επενδύσεις που πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς για την επίτευξη των ελαχίστων κριτηρίων περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, θα πρέπει να υπάρξει συμμόρφωση με τα κριτήρια αυτά.
  - ii. Οι επενδύσεις πραγματοποιούνται από γεωργούς της υποπεριπτώσεως (γ)iii της παραγράφου 1 του Άρθρου 5 στις περιοχές ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, θα πρέπει να επέλθει αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος, τουλάχιστον κατά 10%.
- δ) Από την πραγματοποίησή τους δεν θα προβλέπεται αύξηση της παραγωγής προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης στην αγορά ενώ σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν περιορισμοί της παραγωγής

ή τα όρια της κοινοτικής στήριξης, στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγοράς (Κ.Ο.Α.)

ε) Εάν, στα πλαίσια μιας Κ.Ο.Α., υφίστανται περιορισμοί της παραγωγής ή όρια της Κοινοτικής στήριξης, σε επίπεδο μεμονωμένων γεωργών ή εκμεταλλεύσεων, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για επενδύσεις οι οποίες θα οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγής, πέραν των εν λόγω περιορισμών ή ορίων.

στ) Το ύψος τους δεν υπερβαίνει τα ποσά του Άρθρου 13.

2. Στα πλαίσια των πιστώσεων του Άρθρου 13 δύνανται να υποβληθούν μέχρι δύο σχέδια βελτίωσης, για την επίτευξη των στόχων της προηγούμενης παραγράφου 1γ).

3. Δεν ενισχύονται οι απλές επενδύσεις αντικατάστασης, οι οποίες με κανένα τρόπο δεν βελτιώνουν τις συνθήκες γεωργικής παραγωγής, καθώς επίσης και οι επενδύσεις οι οποίες:

(α) Έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους, στα πλαίσια της Κ.Ο.Α ή άλλου προγράμματος.

(β) Έχουν ενισχυθεί τη 2^η προγραμματική περίοδο και δεν έχει παρέλθει 3ετία από την ημερομηνία έγκρισής τους και τουλάχιστον ένα έτος από την ολοκλήρωσή τους.

(γ) Αφορούν την ανάπτυξη αγροτουριστικών και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων και γενικά επενδύσεις που δεν συνδέονται με την παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία προϊόντων του *Παραρτήματος 1 της Συνθήκης*.

(δ) Δεν είναι σύμφωνες με το Εθνικό δίκαιο.

(ε) Δεν πληρούν, κατά περίπτωση, τις ειδικές προϋποθέσεις που ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 11

Κανονικές διέξοδοι στην Αγορά – Συμβατότητα με Κ.Ο.Α.

1. Οι ενισχύσεις στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται σε επενδύσεις που δεν οδηγούν στην αύξηση της παραγωγής. Ωστόσο, είναι δυνατόν να χορηγηθούν και ενισχύσεις για επενδύσεις που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγής, όπου υπάρχουν κανονικές διέξοδοι για τη διάθεσή της. Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

(α) Τα βιολογικά προϊόντα,

(β) Τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ,

- (γ) Τα προϊόντα τα οποία πιστοποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (π.χ. ISO)
  - (δ) Τα προϊόντα που παράγονται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακού τύπου των μικρών νησιών του Αιγαίου πελάγους, εφόσον η παραγωγή προορίζεται για την τοπική αγορά των μικρών νησιών, όπως η παρέκκλιση αυτή ίσχυε και στα πλαίσια εφαρμογής του Καν. (Ε.Ε.) 2019/93.
  - (ε) Τα προϊόντα που παράγονται από προωθούμενα είδη ή ποικιλίες, όπως αυτά καθορίζονται από το Υπουργείο Γεωργίας με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης της εσωτερικής και διεθνούς αγοράς, τόσο για τη νωπή χρήση όσο και για την πρώτη ύλη για τη μεταποίηση, καθώς και εκείνα, που στα πλαίσια ειδικής τομεακής ή χωρικής μελέτης – έρευνας αγοράς – που πραγματοποιείται από το Υπουργείο Γεωργίας ή για λογαριασμό του Υπουργείου Γεωργίας ή της Περιφέρειας και γίνεται αποδεκτή από το Υπουργείο Γεωργίας, δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης.
2. Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω και σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι τομεακοί περιορισμοί και απαγορεύσεις, που απορρέουν από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.

Ειδικά:

- (α) Οι ενισχύσεις στον τομέα της παραγωγής μελιού θα πρέπει να αποκλείουν τις δράσεις εκείνες που προβλέφθηκαν στο πλαίσιο Εθνικών Προγραμμάτων που θεσπίστηκαν με βάση τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 1221/97 του Συμβουλίου.
  - (β) Όσον αφορά τους τομείς κρέατος και αυγών ισχύουν τα κάτωθι:
    - i. Οι εγκριθείσες επενδύσεις δεν θα πρέπει να οδηγήσουν στην αύξηση της συνολικής σε εθνικό επίπεδο ικανότητας παραγωγής του ζωϊκού κεφαλαίου (κιλά ή αριθμός ζώων), της δυναμικότητας σφαγής καθώς και της τυποποίησης και επεξεργασίας αυγών.
    - ii. Οι επενδύσεις θα αποβλέπουν στην ποιοτική βελτίωση των προϊόντων, την αναβάθμιση των συνθηκών παραγωγής, την προστασία του περιβάλλοντος, την διασφάλιση της υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και τη μετατροπή της υφιστάμενης παραγωγής προς προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας. Εν προκειμένω, δύναται να γίνει αποδεκτή αύξηση της παραγωγής, βάσει μελετών που θα αποδεικνύουν κανονική διέξοδο στην αγορά.
    - iii. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται στους παραγωγούς δεν συνεπάγονται την καταβολή διπλών πληρωμών για την ίδια δράση.
3. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος, έστω και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, στις περιπτώσεις που οι προτεινόμενες επενδύσεις έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των Κ.Ο.Α. και συγκεκριμένα:
- (α) Στον τομέα φρούτων και λαχανικών:

Δεν ενισχύονται επενδύσεις, οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των Κ.Ο.Α.. Δεν χορηγείται καμία ενίσχυση, στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. Σε μέτρα που εφαρμόζονται από οργάνωση παραγωγών αναγνωρισμένη από την Κ.Ο.Α. φρούτων και λαχανικών.
- ii. Σε μέτρα που εφαρμόζονται από ατομικές εκμεταλλεύσεις που ανήκουν ή όχι σε οργάνωση παραγωγών αναγνωρισμένη από την Κ.Ο.Α. φρούτων και λαχανικών, εφόσον τα μέτρα αυτά έχουν συλλογική διάσταση. Πέρα από αυτό όμως, παρά το γεγονός ότι αυτοί δεν εντάσσονται σε δράσεις των Κ.Ο.Α., για αυτές τις επενδύσεις ορίζεται ένα όριο 75.000 ΕΥΡΩ ανά ΜΑΕ και 225.000 ανά εκμετάλλευση φυσικού προσώπου.

Στην περίπτωση που τα ανωτέρω μέτρα δεν έχουν συλλογική διάσταση δύνανται να ενισχυθούν στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος μεμονωμένοι παραγωγοί είτε ανήκουν είτε όχι στην οργάνωση παραγωγών μόνο εφόσον:

- i. Η ενίσχυση δεν αντιτίθεται ή δεν αποδυναμώνει τη στρατηγική των οργανώσεων παραγωγών.
  - ii. Δεν υπάρχει δυνατότητα ενίσχυσης του ίδιου μέτρου και της ίδιας κατηγορίας δικαιούχων από άλλη πηγή και υπό την προϋπόθεση ότι οι μεμονωμένοι παραγωγοί θα έχουν την σύμφωνη γνώμη της Ομάδας Παραγωγών.
- (β) Στον τομέα του αγελαδινού γάλακτος, εφόσον δεν προσκομισθούν από τους ενδιαφερόμενους αποδείξεις ότι κατά την έναρξη λειτουργίας της εκμετάλλευσης, διαθέτουν ποσόστωση γάλακτος, ανάλογα με το μέσο παραγωγικό δυναμικό της εκμετάλλευσης.
- (γ) Στον τομέα καπνού, εφόσον οι επενδύσεις θα έχουν σαν αποτέλεσμα την υπέρβαση της ατομικής ποσόστωσης ή και την παραγωγή προϊόντος που αντιμετωπίζει προβλήματα διάθεσης.
- (δ) Στον αμπελοοινικό τομέα, εφόσον οι επενδύσεις αυτές προβλέπονται στην αντίστοιχη Κ.Ο.Α. ή έχουν σαν συνέπεια την επέκταση της καλλιέργειας οиноποιήσιμων ποικιλιών, για τη συγκεκριμένη διοικητική ενότητα, στα πλαίσια της Κ.Ο.Α.

Άρθρο 12

Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Οι επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες είναι οι κάτωθι:
  - α) Δαπάνες ανέγερσης ή απόκτησης ή βελτίωσης γεωργικών κτισμάτων
  - β) Αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών

- γ) Η πρώτη αγορά ζώων
- δ) Οι δαπάνες αγοράς ζώων αναπαραγωγής υψηλής ποιότητας (αρσενικών ή θηλυκών), εγγεγραμμένων σε γενεαλογικά μητρώα ή ισοδύναμα βιβλία.
- ε) Δαπάνες εγγείων βελτιώσεων
- στ) Δαπάνες γεωτρήσεων σε απόλυτα αιτιολογημένες και δικαιολογημένες περιπτώσεις, κατασκευής λιμνοδεξαμενών, ομβροδεξαμενών και συστημάτων άρδευσης
- ζ) Δαπάνες εγκατάστασης φυτειών
- η) Δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού μεταποίησης-τυποποίησης-εμπορίας της πρωτογενούς παραγωγής της εκμετάλλευσης (καθετοποίηση)
- θ) Δαπάνες για επενδύσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και βελτίωσης των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, μόνο εφόσον αφορούν την επίτευξη ελαχίστων κριτηρίων, όπου αυτό προβλέπεται, καθώς και την επίτευξη διαφορετικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν πρόσφατα, εφόσον υφίστανται τα ελάχιστα.
- ι) Δαπάνες αμοιβών μηχανικών, συμβούλων τεχνικής στήριξης, σύνταξης των απαιτούμενων μελετών, έκδοσης αδειών και σε ποσοστό μέχρι 12% των υπολοίπων επενδυτικών δαπανών του σχεδίου. Ειδικά οι δαπάνες σύνταξης του Σχεδίου Βελτίωσης καθώς και οι δαπάνες προκαταρκτικών ενεργειών, όπως αυτές της έκδοσης οικοδομικής άδειας, εκπόνησης των αναγκαίων μελετών κλπ., για να κριθούν επιλέξιμες προς ενίσχυση, εφόσον εγκριθεί το Σ.Β., θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι ένα έτος πριν από την έγκριση του Σ.Β., και κατ' εξαίρεση για την πρώτη περίοδο εφαρμογής δύο έτη.

2. Μη επιλέξιμες είναι οι κάτωθι δαπάνες

- α) Λειτουργικές δαπάνες, πλην αυτών της περιπτώσεως (ι) της προηγούμενης παραγράφου
- β) Δαπάνες εξομοιούμενες προς λειτουργικές δαπάνες, όπως είναι οι δαπάνες για επενδύσεις συντήρησης ή/και απλής αντικατάστασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης αντικατάστασης ζωϊκού κεφαλαίου μετά την εκδήλωση ζωϊκών ασθενειών, καθώς επίσης και οι δαπάνες υποχρεωτικών προσαρμογών, πλην αυτών της περιπτώσεως (θ) του προηγούμενου εδαφίου και μόνο για τις περιπτώσεις, όπου αυτό προβλέπεται ή/και επιτρέπεται.
- γ) Δαπάνες αγοράς γης, κατοικίας, δικαιωμάτων, μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού
- δ) Δαπάνες που αφορούν αγροτουρισμό, χειροτεχνία και γενικά επενδύσεις που αφορούν προϊόντα εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης

- ε) Η αγορά αυτοκινούμενων μηχανημάτων ή οχημάτων με εξαίρεση την αγορά οχημάτων για τη μεταφορά των μελισσοσμηνών και στην ανθοκομία.
  - στ) Ο εξοπλισμός γραφείου.
  - ζ) Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας και οι παντός είδους φόροι, τέλη και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις.
  - η) Οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί πριν την ημερομηνία έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου, με την εξαίρεση των απαιτούμενων μελετών, αδειών, κλπ της περιπτώσεως (ι) του πρώτου εδαφίου, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτό.
3. Οι περιλαμβανόμενες επιλέξιμες δαπάνες σύνταξης του σχεδίου Βελτίωσης και της τεχνικής στήριξης για την υλοποίησή του, πέραν των ως άνω αναφερομένων, κυμαίνονται μεταξύ ενός ελαχίστου και μεγίστου ορίου, όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.
  4. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006, δύνανται να εξειδικεύονται οι ανωτέρω κατηγορίες δαπανών ή και να τροποποιούνται καθώς και να ορίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής.
  5. Οιοσδήποτε τροποποιήσεις σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος Άρθρου θα πρέπει να γνωστοποιούνται κατά την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενώ οιοσδήποτε διευκρινιστικές εγκύκλιοι πρέπει να διαβιβάζονται στα όργανα αξιολόγησης και ελέγχου και να εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλα τα στάδια των διαδικασιών εφαρμογής.

Άρθρο 13

Ποσά και ποσοστά ενίσχυσης.

1. *Τρόπος χορήγησης της ενίσχυσης.*
Η ενίσχυση, χορηγείται απολογιστικά και με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και με τη διαδικασία και τον τρόπο που ορίζεται στο Άρθρο 30.
2. *Ύψος επιλέξιμων δαπανών.*
Το μέγιστο ύψος των δαπανών (συνολικό κόστος), που μπορεί να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για τη χορήγηση της ενίσχυσης την περίοδο 2000-2006, δύνανται να φθάσει:
  - (α) κατά περίπτωση επένδυσης τα ποσά που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.
  - (β) ανά Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ) της εκμετάλλευσης τα 75.000 ΕΥΡΩ.
  - (γ) ανά εκμετάλλευση φυσικού προσώπου τα 225.000 ΕΥΡΩ.

(δ) ανά εκμετάλλευση νομικού προσώπου και συνεργαζόμενη εκμετάλλευση τα 600.000 ΕΥΡΩ, υπό τον όρο ότι, ανά μέλος ή μέτοχο, τηρούνται τα ανώτατα όρια των στοιχείων (α), (β) και (γ) ανωτέρω και στο τμήμα του προϋπολογισμού της επένδυσης που αναλογεί στο μέλος ή τον μέτοχο αντίστοιχα, όπως αυτό υπολογίζεται από το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής του στη σύσταση της εταιρείας ή της συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης

Τα ανωτέρω ποσά σε ειδικές περιπτώσεις αρκούντως αιτιολογημένες, δύνανται να τροποποιούνται, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του αντίστοιχου Ε.Π.

3. Ποσοστά ενίσχυσης επιλέξιμων δαπανών

Τα ποσοστά ενίσχυσης των επιλέξιμων δαπανών προσδιορίζονται με βάση την ηλικία του δικαιούχου, το χρόνο ενασχόλησής του με τη γεωργική δραστηριότητα και τον τόπο μόνιμης κατοικίας και ορίζονται ως ακολούθως:

Δικαιούχος	Έδρα/Τόπος μόνιμης κατοικίας*	
	Ορεινές και μειονεκτικές περιοχές	Λοιπές περιοχές
Νέος γεωργός, ο οποίος την ημερομηνία έγκρισης του φακέλου υποψηφιότητάς του δεν έχει υπερβεί το 40 ^ο έτος της ηλικίας του και 5ετία στην άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας	55 %	45%
Λοιποί δικαιούχοι	50%	40%

*Με εξαίρεση τους μετακινούμενους κτηνοτρόφους, μόνιμους κατοίκους πεδινών περιοχών, για τους οποίους λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά της περιοχής πραγματοποίησης της επένδυσης.

Άρθρο 14

Περίοδοι και Όργανα Έκδοσης Αποφάσεων Ένταξης στο καθεστώς ενισχύσεων

1. Η ένταξη των υποψηφίων επενδυτών στο καθεστώς ενισχύσεων, για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, δύναται να πραγματοποιηθεί σε μία και μέχρι τρεις περιόδους το έτος με απόφαση:
  - Του Υπουργού Γεωργίας για επενδύσεις των περιπτώσεων 1.α και 1.γ του Άρθρου 2 της παρούσης, και
  - Του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, για επενδύσεις των περιπτώσεων 2.β και 2.δ του Άρθρου 2 της παρούσης.
2. Για την έκδοση της απόφασης ένταξης στα καθεστάτα ενισχύσεων των Αξόνων 1 και 7 του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006 (περιπτώσεις 1.α και 1.γ. του Άρθρου 2 της παρούσης) ο Υπουργός Γεωργίας είναι δυνατόν να εξουσιοδοτήσει και άλλα όργανα, συμπεριλαμβανομένων και των Οργάνων της Περιφερειακής Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης, Σε κάθε περίπτωση όταν η παρεχόμενη εξουσιοδότηση αφορά όργανα που δεν υπάγονται διοικητικά στον Υπουργό Γεωργίας, θα πρέπει με την εξουσιοδοτική απόφαση να ρυθμίζονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις των εξουσιοδοτούμενων οργάνων έναντι του Υπουργού Γεωργίας, καθώς και η

διαδικασία ελέγχου της τήρησης των υποχρεώσεών τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η λειτουργία του συστήματος εφαρμογής, διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και του Καν. (ΕΚ) 438/ 2001.

Άρθρο 15

Κατανομή ορίου Πιστώσεων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας που εκδίδεται τον Οκτώβριο κάθε έτους γίνεται κατανομή ορίου πιστώσεων κατά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μέχρι του οποίου θα είναι δυνατόν να αναληφθούν νομικές δεσμεύσεις έναντι των τελικών αποδεκτών κατά το επόμενο έτος.
2. Με την ίδια απόφαση εξατομικεύονται τα όρια των πιστώσεων κατά Περιφέρεια, χρονική περίοδο ένταξης, Μέτρο και Δράση.
3. Η σύνταξη και προώθηση της ΚΥΑ στα αρμόδια όργανα για έγκριση και εφαρμογή γίνεται με μέριμνα της Δ/σης Προγραμματισμού & ΓΔ του Υπουργείου Γεωργίας.
4. Ο καθορισμός των ορίων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία κατά περίπτωση Επιχειρησιακού Προγράμματος:
  - (α) σε ότι αφορά τα μέτρα, καθεστάτα και δράσεις που ενισχύονται στα πλαίσια των μέτρων 1.1 και 7.11 του Ε.Π. "Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου" μετά από πρόταση της Δ/σης Προγραμματισμού και Γ.Δ. προς την αρχή Διαχείρισης του Ε.Π. και εισήγηση της τελευταίας σύμφωνα με την διαδικασία ένταξης των πράξεων στο Κ.Π.Σ. και
  - (β) σε ότι αφορά τα μέτρα, καθεστάτα και δράσεις που ενισχύονται στα πλαίσια των Π.Ε.Π., μετά από πρόταση της υπηρεσίας που έχει οριστεί τελικός δικαιούχος προς την οικεία αρχή διαχείρισης και εισήγηση της τελευταίας, σύμφωνα με την διαδικασία ένταξης των πράξεων στο Κ.Π.Σ.
5. Οι εισηγήσεις της παραγράφου 4 για να ληφθούν υπόψη στην ΚΥΑ της 1ης παραγράφου θα πρέπει να έχουν κοινοποιηθεί στην Δ/ση Προγραμματισμού & Γ.Δ. του Υπουργείου Γεωργίας το αργότερο μέχρι την 15η Οκτωβρίου.

Άρθρο 16

Δημοσιοποίηση - Πρόσκληση Εκδήλωση Ενδιαφέροντος

1. Η απόφαση του Άρθρου 15 κοινοποιείται με μέριμνα της Δ/σης Προγραμματισμού και Γ. Διαρθρώσεων του Υπουργείου Γεωργίας στις Περιφέρειες (Γενικούς Γραμματείς και τελικούς δικαιούχους).
2. Οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να την δημοσιοποιήσουν στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στους

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις Ενώσεις Γεωργικών Συν/σμών, στους Αγροτικούς Συλλόγους, στα Τοπικά Επιμελητήρια καθώς και σε κάθε άλλο φορέα της περιοχής τους που μπορεί να συμβάλλει στην ευρύτερη δυνατή ενημέρωση του πληθυσμού και όλων των δυνητικών δικαιούχων χωρίς διακρίσεις.

3. Παράλληλα με την δημοσιοποίηση της απόφασης θα πρέπει με μέριμνα της Περιφέρειας να γίνεται και υπόμνηση:
  - Της υπηρεσίας υποβολής των φακέλων υποψηφιότητας κατά περίοδο .
  - Των όρων και των προϋποθέσεων ένταξης κατά περίπτωση καθεστώτος όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση.
  - Των κριτηρίων επιλογής κατά περίπτωση καθεστώτος όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση.
  - Της διαδικασίας και του χρονοδιαγράμματος που θα πρέπει να τηρηθεί, όπως προσδιορίζεται στη παρούσα απόφαση.
  - Των υπηρεσιών και των φορέων, από τους οποίους θα μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να προμηθευτούν το έντυπο υλικό και να λάβουν τις απαραίτητες πληροφορίες.
  - Ότι το μέτρο είναι συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. (ΕΓΤΠΕ - Προσανατολισμός).
4. Οι εν λόγω ενέργειες δημοσιοποίησης καταγράφονται λεπτομερώς από τις Περιφέρειες και τις Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, και υπόκεινται σε διοικητικό έλεγχο.

Άρθρο 17

Εκδήλωση Ενδιαφέροντος Υποψηφίων

Οι υποψήφιοι επενδυτές αφού λάβουν γνώση της προκήρυξης του προηγούμενου άρθρου και επιθυμούν να ενταχθούν σε ένα από τα αναφερόμενα σε αυτή καθεστώς ενίσχυσης θα πρέπει να ετοιμάσουν φάκελο υποψηφιότητας όπως ορίζεται κατά περίπτωση καθεστώτος και προσώπου στο Άρθρο 18 και να τον καταθέσουν εμπρόθεσμα στην υπηρεσία που ορίζεται στο Άρθρο 19.

Άρθρο 18

Περιεχόμενα Φακέλου Υποψηφιότητας

1. Περιεχόμενα Φακέλου Υποψηφιότητας Φυσικού Προσώπου
  - α) Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος
  - β) Ερωτηματολόγιο - Υπεύθυνη Δήλωση

- γ) Σχέδιο Βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο του οποίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένο από Γεωτεχνικό μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένο σ' αυτό με την διαδικασία που ορίζεται στο Άρθρο 67 και Άρθρο 68 αντίστοιχα.
- δ) Επικυρωμένο αντίγραφο της Αστυνομικής τους Ταυτότητας (δύο όψεων) ή του Διαβατηρίου τους ή άλλου επίσημου εγγράφου που να αποδεικνύει την ηλικία, υπηκοότητα κ.λ.π..
- ε) Τίτλους νόμιμης κατοχής όπως ορίζονται στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι.
- στ) Επικυρωμένα Αντίγραφα των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των τριών τελευταίων ετών (έντυπα Ε1, Ε3, και Ε9).
- ζ) Αποδεικτικό κατοχής ποσόστωσης, όπου αυτή απαιτείται
- η) Τρόπος κάλυψης της ίδιας συμμετοχής (βεβαίωση πρόθεσης δανειοδότησης από πιστωτικό ίδρυμα ή και απόδειξη της δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής).
- θ) Βεβαίωση διαπίστευσης, του συντάκτη του Σχεδίου Βελτίωσης, στο ειδικό Μητρώο Συντακτών του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
- ι) Αναλυτικός προϋπολογισμός του κόστους των προτεινόμενων επενδύσεων (προσμέτρηση, ανάλυση κατά μονάδα κλπ)
- ια) Προσφορές
- ιβ) Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 ότι:
  - i. Όλα τα δηλούμενα στοιχεία στα συμπληρωμένα πεδία της αίτησης είναι αληθή
  - ii. Όλα τα μη συμπληρωμένα πεδία της αίτησης αναφέρονται σε στοιχεία και πληροφορίες που δεν έχουν εφαρμογή στο πρόσωπο τους μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
  - iii. Δεν έχουν υποβάλει ταυτόχρονα ούτε εκκρεμεί άλλη αίτηση για να ενισχυθούν από το ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης-επιχορήγησης για το ίδιο αντικείμενο επένδυσης
  - iv. Το ίδιο αντικείμενο επένδυσης δεν έχει οριστικά υπαχθεί για ενίσχυση -επιχορήγηση στο ίδιο ή άλλο καθεστώς
  - v. Δεν είναι συνταξιούχοι από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
  - vi. Έχουν ολοκληρώσει τους κύκλους σπουδών που τεκμηριώνουν την δηλωθείσα επαγγελματική τους ικανότητα και έχουν λάβει τους σχετικούς τίτλους σπουδών.
  - vii. Δεν έχουν ανεκπλήρωτη υποχρέωση στρατιωτικής θητείας

viii. Είναι υπήκοοι της Ελλάδας ή Κ-Μ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ιγ) Κάθε άλλο στοιχείο το οποίο θα προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας

2. Περιεχόμενα Φακέλου Υποψηφιότητας Νομικού Προσώπου

(α) Αίτηση εκδήλωσης Ενδιαφέροντος .

(β) Σχέδιο Βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο του οποίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένο από Γεωτεχνικό μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένο σ' αυτό με την διαδικασία που ορίζεται στο Άρθρο 67 και Άρθρο 68 αντίστοιχα.

(γ) ΦΕΚ με τη δημοσίευση του τελευταίου ισχύοντος Καταστατικού ή Εταιρικού κατά περίπτωση φορέα

δ) Τίτλους νόμιμης κατοχής της εκμετάλλευσης όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι

ε) Ισολογισμοί - ισοζύγια και αποτελέσματα χρήσεως των τριών (3) τελευταίων ετών που είναι διαθέσιμοι.

στ) Αντίγραφα Φορολογικών Δηλώσεων (Ε1, Ε3, και Ε9) των τριών τελευταίων ετών ή βεβαίωση έναρξης επαγγέλματος από την αρμόδια ΔΟΥ σε περίπτωση νέας εταιρείας που δεν έχει υποβάλει φορολογική δήλωση

ζ) Αντίγραφα των εκκαθαριστικών σημειωμάτων των εταίρων.

η) Πρόσφατη φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτουν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης .

θ) Στοιχεία από τα οποία να είναι δυνατή η εκτίμηση της Επιχειρηματικής Δράσης του Φορέα και ιδίως η απόδειξη της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων στην αγορά

ι) Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν την δυνατότητα του φορέα να καταβάλει την ίδια συμμετοχή

ια) Έγγραφο πρόθεσης χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος για σύναψη δανείου στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται και οι όροι χορήγησης αυτού (ύψος - διάρκεια - επιτόκιο - εξασφαλίσεις), όταν στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται η χρησιμοποίηση δανειακών κεφαλαίων.

ιβ) Υπεύθυνη Δήλωση ότι το ίδιο αντικείμενο επένδυσης δεν έχει προταθεί ή οριστικά υπαχθεί για ενίσχυση - επιχορήγηση σε άλλο καθεστώς. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τις υπηρεσίες ότι τα ίδια επενδυτικά αντικείμενα έχουν υποβληθεί για ενίσχυση και σε άλλο φορέα υπαγωγής, ή ότι στον ίδιο χώρο υλοποιούνται επενδύσεις συγχρηματοδοτούμενες από διαφορετικά προγράμματα ενισχύσεων, τότε αναιρείται η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου, οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν, και αν έχουν καταβληθεί ενισχύσεις αυτές αναζητούνται εντόκως και ο φορέας της

επένδυσης δεν δύναται να υποβάλλει άλλη αίτηση πριν την παρέλευση διετίας από την ημερομηνία αναίρεσης. Σε περίπτωση που το παραπάνω διαπιστωθεί προ της εισαγωγής στην Γνωμοδοτική Επιτροπή, η αίτηση δεν εξετάζεται και τίθεται στο αρχείο χωρίς να επιστραφεί το χρηματικό ποσό που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο.

ιγ) Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου όπως προσδιορίζεται στο Καταστατικό της Επιχείρησης για τον ορισμό του υπευθύνου υλοποίησης του έργου και τον αριθμό Τραπεζικού Λογαριασμού στον οποίο θα καταβάλλονται οι πληρωμές. Το ανωτέρω πρόσωπο είναι το μόνο αρμόδιο για την υποβολή αιτήσεων πληρωμής, τροποποιήσεων, παρατάσεων του Επενδυτικού Σχεδίου.

3. Περιεχόμενο Φακέλου υποψηφιότητας Συνεργαζομένων Εκμεταλλεύσεων

α) Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος το περιεχόμενο της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού γεωργίας.

β) Σχέδια βελτίωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που τις απαρτίζουν οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας υπογεγραμμένης από Γεωτεχνικό Μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένο σε αυτό

γ) Καταστατικό ή εταιρικό κατά περίπτωση φορέα.

δ) Λοιπά δικαιολογητικά κατά περίπτωση προσώπου όπως ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 ανωτέρω.

Άρθρο 19

Τόπος υποβολής του φακέλου υποψηφιότητας

1. Τον φάκελο υποψηφιότητας, σε τέσσερα αντίγραφα (ένα πρωτότυπο και τρία αντίγραφα με όλα τα δικαιολογητικά), ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να τον υποβάλλει στον Δήμο ή Κοινότητα του τόπου της μόνιμης κατοικίας ή της έδρας του, εφόσον πρόκειται περί νομικού προσώπου, και εντός των χρονικών ορίων που έχουν ορισθεί.

2. Φάκελοι υποψηφιότητας που υποβάλλονται μετά την ημερομηνία αυτή θα εξετάζονται την επόμενη περίοδο.

3. Οι υπηρεσίες (Γεωτεχνικές κατά προτεραιότητα) του Δήμου ή της Κοινότητας προβαίνουν:

(α) Σε έλεγχο πληρότητας του φακέλου.

Πλήρης νοείται ο φάκελος ο οποίος περιέχει συμπληρωμένα με σαφήνεια το σύνολο των στοιχείων και αποδεικτικών παραστατικών κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να δύναται να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Στην περίπτωση που ο φάκελος παρουσιάσει ελλείψεις επιστέφεται στον ενδιαφερόμενο για συμπλήρωση των κενών αυτών και επανυποβολή.

(β) Σε έλεγχο των δηλούμενων στοιχείων.

Διοικητικός και επιτόπιος έλεγχος, όπου απαιτείται, στο σύνολο των φακέλων υποψηφιότητας (υφιστάμενη κατάσταση υποψηφίου δικαιούχου και εκμετάλλευσης, μόνιμη κατοικία, επάγγελμα κλπ.).

Στην περίπτωση που τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης βρίσκονται σε περισσότερους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ο έλεγχος γίνεται σε συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. αυτών. Εφόσον, από τον έλεγχο διαπιστωθούν παραλείψεις στα δηλούμενα στοιχεία, ο φάκελος επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο για διόρθωση και επανυποβολή. Εφόσον διαπιστωθεί απόκρυψη ή ανακριβής συμπλήρωση στοιχείων (σε ό,τι αφορά τα οικογενειακά εισοδήματα, τα μεγέθη της εκμετάλλευσης, την έδρα ή τον τόπο μόνιμης κατοικίας, κλπ.), ο φάκελος επιστρέφεται χωρίς τη δυνατότητα επανυποβολής.

4. Οι φάκελοι υποψηφιότητας, συμπληρωμένοι με τα παραπάνω στοιχεία και σχετική εισήγηση του Ο.Τ.Α υποβάλλονται, με ευθύνη αυτού, το πρωτότυπο και ένα αντίγραφο στη Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας που ανήκει, το αργότερο μέχρι 20^η Ιανουαρίου και 20^η Μαΐου και 20^η Σεπτεμβρίου του 1^{ου}, 2^{ου}, και 3^{ου} τετραμήνου αντίστοιχα και ένα αντίγραφο στη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης (Δ/νση Γεωργίας) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
5. Φάκελοι που θα υποβάλλονται στην Περιφέρεια, μετά τις παραπάνω ημερομηνίες, θα εξετάζονται την επόμενη κάθε φορά περίοδο έγκρισης.

Άρθρο 20

Αξιολόγηση φακέλων υποψηφιότητας.

1. Αξιολόγηση σε επίπεδο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
Η αξιολόγηση του φακέλου υποψηφιότητας σε επίπεδο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης γίνεται, εντός των χρονικών ορίων της επομένης παραγράφου, από υπαλλήλους της οικείας Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης (Δ/νσεις Γεωργίας), οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Προϊσταμένου της.
2. Αξιολόγηση σε επίπεδο Περιφέρειας.
Η αξιολόγηση σε επίπεδο Περιφέρειας, γίνεται από τη Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας, το αργότερο μέχρι την 15/2, 15/6 και 15/10, κατά περίπτωση 1^{ου}, 2^{ου}, και 3^{ου} τετραμήνου αντίστοιχα. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του μέτρου δύναται να χρησιμοποιηθεί και ο εξωτερικός αξιολογητής, ο οποίος θα επιλεγεί από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, μετά από πρόσκληση – εκδήλωση ενδιαφέροντος.

3. Έργο των αξιολογητών θα είναι:
- (α) Να εξετάσουν την πληρότητα των φακέλων.
- Φάκελοι υποψηφιότητας οι οποίοι δεν εμφανίζουν πληρότητα δεν αξιολογούνται περαιτέρω.
- (β) Να εξετάσουν στα πλαίσια Διοικητικών, Οικονομικών και επιτόπιων ελέγχων:
- i. Αν στο πρόσωπο του υποψήφιου επενδυτή πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 5, 6 και 7 της παρούσης.
  - ii. Αν είναι νόμιμοι κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία πληροί τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Άρθρου 8.
  - iii. Αν οι προτεινόμενες επενδύσεις πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των Άρθρων 10 και 11.
- (γ) Να συμπληρώσουν το δελτίο αξιολόγησης και την βαθμολογία με βάση τα κριτήρια και τους συντελεστές βαρύτητας του συνημμένου Παραρτήματος II.
- (δ) Να υποβάλλουν, το αργότερο μέχρι την 15^η Φεβρουαρίου, 15^η Ιουνίου και 15^η Οκτωβρίου, κατά περίπτωση 1^ο, 2^ο και 3^ο τετραμήνου αντίστοιχα, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, τα πορίσματα της αξιολόγησής τους στην Περιφέρεια και σε ηλεκτρονική μορφή στο Υπουργείο Γεωργίας.
4. Αξιολογήσεις που δεν θα υποβάλλονται μέχρι την παραπάνω ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη.

Άρθρο 21

Γνωμοδοτική Επιτροπή.

1. Η κατάταξη των υποψηφίων επενδυτών με βάση τη συνολική τους βαθμολογία κατά τομέα και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, γίνεται από Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και αποτελείται:
  - Από τον Προϊστάμενο της Δ/σης Γεωργικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας, ως προέδρου, με τον αναπληρωτή του.
  - Από ένα Γεωπόνο Υπηρεσίας του ευρύτερου δημόσιου τομέα της Περιφέρειας με τον αναπληρωτή του.
  - Από εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας με τον αναπληρωτή του.
2. Στην Επιτροπή, ως γνωμοδοτικά όργανα χωρίς δικαίωμα ψήφου, μπορούν να συμμετέχουν:
  - Εκπρόσωπος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Περιφέρειας
  - Ένας εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου.

- Εκπρόσωποι των Συνδικαλιστικών και Συνεταιριστικών Οργανώσεων των αγροτών της Περιφέρειας.
- Ένας εκπρόσωπος των μελετητών της Περιφέρειας.
- Ένας εκπρόσωπος Οργάνωσης νέων Αγροτών της Περιφέρειας
- Ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων της Περιφέρειας.

Ο ορισμός των ανωτέρω εκπροσώπων γίνεται μετά από πρόταση των φορέων τους.

3. Με την ίδια απόφαση εισηγητής στην Επιτροπή ορίζεται Γεωτεχνικός της Περιφέρειας. Χρέη γραμματέα θα εκτελεί υπάλληλος της Δ/σης Γεωργικής Ανάπτυξης και τεχνικού συμβούλου οι αξιολογητές του Άρθρου 20.
4. Η σύγκλιση της Επιτροπής γίνεται το 2^ο 15μερο των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Οκτωβρίου, κατά περίπτωση 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} τετραμήνου μετά από πρόσκληση του Προέδρου της και σε τόπο και ημερομηνία που θα ορίζονται σε αυτήν.
5. Της κύριας Επιτροπής μπορεί, ανάλογα με τον όγκο και τη σοβαρότητα των θεμάτων της, να προηγηθεί Τεχνική Σύσκεψη, γεγονός που θα πρέπει να επισημαίνεται στην πρόσκληση.
6. Η Επιτροπή δύναται να συνεδριάζει με την παρουσία και των τριών μελών της (τακτικών ή αναπληρωματικών) και οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.
7. Σε κάθε περίπτωση στα πρακτικά θα αναφέρεται η γνώμη της μειοψηφίας.
8. Έργο της Επιτροπής θα είναι :
  - Να επικυρώσει τα δελτία αξιολόγησης.
  - Να εξετάσει την τήρηση των κανόνων της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας
  - Να κατατάξει τους ενδιαφερόμενους επενδυτές κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας και στα πλαίσια του καθορισμένου ορίου πιστώσεων στις ακόλουθες κατηγορίες:

(α) Εν δυνάμει δικαιούχοι.

Εν δυνάμει δικαιούχοι θεωρούνται οι πρώτοι της σειράς κατάταξης, οι οποίοι καλύπτονται από το όριο των διαθέσιμων πιστώσεων, με τον τελευταίο της σειράς να καλύπτεται σε ποσοστό τουλάχιστον 30%.

Η κατηγορία αυτή των ενδιαφερόμενων επενδυτών θα μπορεί να κριθεί οριστικά δικαιούχος, εφόσον, εντός χρονικού ορίου που θα ορισθεί, εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον.

(β) Επιλαχόντες.

Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται κατά σειρά, ανάλογα με την βαθμολογία τους, ενδιαφερόμενοι που πληρούν τις προϋποθέσεις αλλά δεν καλύπτονται από το όριο των διαθέσιμων πιστώσεων.

Από την κατηγορία αυτή μπορούν να κριθούν οριστικά δικαιούχοι επενδυτές, εφόσον εν δυνάμει δικαιούχοι δεν εκδηλώσουν ενδιαφέρον.

(γ) Απορριπτόμενοι.

Στην κατάσταση αυτή θα αναγράφονται όλες οι άλλες περιπτώσεις ενδιαφερομένων επενδυτών με τους λόγους απόρριψής τους.

Επισημαίνεται ότι οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές δεν έχουν δικαίωμα προσφυγής.

9. Οι καταστάσεις με τους εν δυνάμει δικαιούχους, επιλαχόντες και απορριπτόμενους με τους αντίστοιχους φακέλους υποψηφιότητας (πρωτότυπα) και τα πρακτικά της Επιτροπής, κατά περίπτωση Επιχειρησιακού προγράμματος προωθούνται ως ακολούθως:

(α) για το Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006, διαβιβάζονται στην Δ/ση Προγρ/σμού και Γεωργικών Διαρθρώσεων, στο Υπουργείο Γεωργίας ή όπου αλλού ορισθεί, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

(β) για τα Π.Ε.Π. (φυτική παραγωγή), παραμένουν στην Διεύθυνση Γεωργικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας

10. Μετά το πέρας της προηγούμενης διαδικασίας, ακολουθούν οι περαιτέρω προβλεπόμενες ενέργειες των τελικών δικαιούχων προς τις Υπηρεσίες Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ν. 2860/2000, όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 22

Απόφαση Έγκρισης.

1. Ο Υπουργός Γεωργίας ή το εξουσιοδοτημένο όργανο του Άρθρου 14/ παράγραφος 2 μετά το πέρας της διαδικασίας της παραγράφου 10 του Άρθρου 21 της παρούσας και σχετική εισήγηση της Δ/σης Προγραμματισμού και Γεωργικών Διαρθρώσεων του Υπουργείου Γεωργίας ή της εξουσιοδοτημένης, στα πλαίσια του Άρθρου 14 Υπηρεσίας εκδίδει απόφαση έγκρισης για τους δικαιούχους των καθεστώτων και ενεργειών του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006.
2. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μετά το πέρας της διαδικασίας της παραγράφου 10 του Άρθρου 21 της παρούσας και σχετική εισήγηση της υπηρεσίας που έχει ορισθεί ως τελικός δικαιούχος εκδίδει απόφαση έγκρισης για τους δικαιούχους των καθεστώτων και ενεργειών που προβλέπονται στο αντίστοιχο ΠΕΠ.
3. Η απόφαση έγκρισης θα έχει τον τύπο του υποδείγματος που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και περιλαμβάνει εκτός των άλλων:

- τον φορέα της επένδυσης και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)
  - το συνολικό και αναλυτικό προϋπολογισμό των Επενδύσεων
  - τις επιλέξιμες δαπάνες
  - τα ποσά και ποσοστά ενίσχυσης
  - τον αριθμό των δόσεων καταβολής της ενίσχυσης και τους όρους χορήγησής της στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου
  - όλα τα υποχρεωτικά πεδία υποέργων κρατικών ενισχύσεων του ΟΠΣ-ΥΠΕΘΟ και του Καν. (ΕΚ) 438/2001,
  - τον Τραπεζικό Λογαριασμό του δικαιούχου στον οποίο θα κατατίθεται η ενίσχυση μέσω υπολόγου ή Τραπέζης
  - τους δεσμευτικούς στόχους του Σχεδίου Βελτίωσης και ιδιαίτερα εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση και τον υπολογισμό του ύψους ενίσχυσης
  - τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις
  - την μεία της συγχρηματοδότησης από το ΕΓΤΠΕ-Π
  - τους ελέγχους στους οποίους υπάγονται οι εντασσόμενοι στο καθεστώς από τις αρμόδιες Εθνικές και Κοινοτικές Αρχές, καθώς και
  - την ελεγκτική διαδικασία
4. Η απόφαση έγκρισης ή απόρριψης επιδίδεται στον δικαιούχο με συστημένη επιστολή ή ενυπόγραφα ενώ κοινοποιείται στον Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου της μόνιμης κατοικίας ή έδρας του υποψηφίου.
  5. Υποψήφιοι οι οποίοι δεν κρίθηκαν δικαιούχοι σε μια περίοδο δύνανται να επανέλθουν εκ νέου σε επόμενη, επαναλαμβάνοντας όλα τα στάδια της διαδικασίας. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας δύναται να προσδιορισθεί απλούστερος τρόπος ανανέωσης ενδιαφέροντος σε επόμενη περίοδο για ήδη κριθέντες υποψηφίους (αναπληρωματικοί δικαιούχοι).
  6. Δεν δύναται να επανέλθουν και για όσο χρόνο έχουν αποκλεισθεί υποψήφιοι των οποίων ο φάκελος υποψηφιότητας απορρίφθηκε λόγω «ψευδούς δήλωσης».

Άρθρο 23

Αποδοχή της απόφασης έγκρισης – Σύμβαση.

1. Η απόφαση του Άρθρου 22 επέχει θέση σύμβασης και η αποδοχή της από τον ενδιαφερόμενο θα πρέπει να γίνει εγγράφως σύμφωνα με υπόδειγμα, που θα καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας προς το όργανο που την εξέδωσε το αργότερο μέχρι την ημερομηνία που θα προσδιορίζεται σε αυτήν και η οποία δεν θα πρέπει, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες, να είναι μικρότερη των 20 εργασίμων ημερών και μεγαλύτερη των 30, από την επομένη της ημερομηνίας έκδοσης της σχετικής απόφασης.

2. Στις περιπτώσεις που το συνολικό κόστος του σχεδίου υπερβαίνει τα 100.000 ΕΥΡΩ η αποδοχή της έγκρισης για να έχει ισχύ θα πρέπει να συνοδεύεται από Εγγυητική Επιστολή Τραπέζης καλής εκτέλεσης του εγκεκριμένου επενδυτικού έργου ύψους 5% του συνολικού κόστους. Η επιστολή επιστρέφεται με τη βεβαίωση ολοκλήρωσης του εγκεκριμένου επενδυτικού έργου.

Άρθρο 24

Ανάκληση της απόφασης έγκρισης.

1. Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν εκδηλώσει ενδιαφέρον στα χρονικά όρια που ορίζονται στο προηγούμενο Άρθρο 23, η απόφαση έγκρισης που τον αφορά ανακαλείται και δύναται να εκδοθεί απόφαση έγκρισης για τον πρώτο επιλαχόντα, κ.ο.κ., και μέχρι του περιφερειακού του ορίου πιστώσεων για ανάληψη νομικών δεσμεύσεων της περιόδου έγκρισης.
2. Ανάκληση της απόφασης έγκρισης δύναται να γίνει ακόμα και σε κάθε περίπτωση που στα πλαίσια παρακολούθησης και των ελέγχων διαπιστωθούν ανακρίβειες και χρήση αναληθών στοιχείων.
3. Η ανάκληση της απόφασης έγκρισης και η έκδοση εγκριτικών αποφάσεων για τους αναπληρωματικούς δικαιούχους γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 22 της παρούσης και με βάση τη σειρά κατάταξης τους όπως έχει οριστικοποιηθεί από τη γνωμοδοτική επιτροπή του Άρθρου 21.

Άρθρο 25

Τροποποίηση της απόφασης έγκρισης.

1. Για οποιαδήποτε παρέκκλιση από την απόφαση του Άρθρου 22 θα υποβάλλεται αίτηση τροποποίησης στον φορέα που την εξέδωσε.
2. Η τροποποίηση του Σχεδίου Βελτίωσης δύναται να γίνει με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας αντίστοιχα ή των εξουσιοδοτημένων οργάνων μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, στον φορέα με τον οποίο έχει υπογράψει την σύμβαση και εφόσον η τροποποίηση αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους του σχεδίου Βελτίωσης.
3. Η αίτηση τροποποίησης θα πρέπει να υποβληθεί πριν από την πραγματοποίησή της και θα συνοδεύεται απαραίτητως από τεχνική έκθεση πλήρως τεκμηριωμένη υπογεγραμμένη από τον δικαιούχο και τον επιβλέποντα γεωτεχνικό σε τρία (3) αντίγραφα.
4. Δεν γίνονται δεκτές τροποποιήσεις πέραν της μίας τροποποίησης, καθώς και τροποποιήσεις που επηρεάζουν
  - α) τους στόχους του σχεδίου βελτίωσης,

- β) τα σημεία που ελήφθησαν υπόψη στη βαθμολογία για την ένταξη στο καθεστώς
  - γ) αυτές που πραγματοποιήθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης της ανωτέρω παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.
5. Για τη λήψη της απόφασης τροποποίησης ακολουθείται η διαδικασία του Άρθρου 22.

Άρθρο 26

Επίβλεψη Υλοποίησης.

1. Η επίβλεψη υλοποίησης γίνεται από τις κατά τόπους Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης Ν.Α. (τέως Δ/νσεις Γεωργίας).
2. Η παρακολούθηση συνίσταται κυρίως σε :
  - (α) Στην τεχνική στήριξη των δικαιούχων για την υλοποίηση του Σχεδίου δράσης.
  - (β) Στη συμπλήρωση και αποστολή στο Υπουργείο Γεωργίας ή στην εξουσιοδοτημένη Υπηρεσία που θα ορισθεί με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας των μηνιαίων και των τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ν.2860/2000, σε ότι αφορά το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα , και τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 438/2001, σε ότι αφορά τα υποχρεωτικά πεδία και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.
3. Για την αποτελεσματική επίβλεψη συνιστώνται στην έδρα κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Επιτροπές Παρακολούθησης, όπως ορίζεται στο Άρθρο 27.
4. Η επίβλεψη υλοποίησης δύναται να ανατεθεί και σε άλλο φορέα πλην της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που θα επιλεγεί από την Περιφέρεια μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας του οικείου ΠΕΠ.

Άρθρο 27

Επιτροπή Παρακολούθησης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδύσεων και της πιστοποίησης της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου γίνεται από Επιτροπές Παρακολούθησης οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας μετά από πρόταση του Προϊστάμενου της Δ/σης

Αγροτικής Ανάπτυξης της ΝΑ ή του φορέα που θα επιλεγεί για το σκοπό αυτό στα πλαίσια του προηγούμενου Άρθρου 26.

2. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συγκροτείται μια Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελούμενη από επτά μέλη και σε ειδικές αιτιολογημένες περιπτώσεις, λόγω φόρτου εργασιών ή ειδικών γεωμορφολογικών συνθηκών, από εννέα ή/και έντεκα μέλη. Με την ίδια απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ένα μέλος ορίζεται ως Πρόεδρος και ένα άλλο μέλος ως Αντιπρόεδρος.
3. Στην Επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά οι ακόλουθες ειδικότητες:
  - γεωπόνος
  - πολιτικός μηχανικός
  - δασολόγος
  - κτηνίατρος
  - οικονομολόγοςκαι προαιρετικά η ειδικότητα
  - μηχανολόγου μηχανικού
4. Οι ανωτέρω θα πρέπει να είναι υπάλληλοι των υπηρεσιών του ευρύτερου δημόσιου τομέα που λειτουργούν εντός των ορίων του οικείου Νομού.
5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης λειτουργεί σε ολομέλεια και σε τμήματα, οι δε αποφάσεις της λαμβάνονται στην ολομέλεια.
6. Η ολομέλεια συγκροτείται από όλα τα μέλη της Επιτροπής παρακολούθησης στην οποία προεδρεύει ο Πρόεδρος ή κωλυομένου του Προέδρου ο Αντιπρόεδρος.
7. Συνιστώνται υποεπιτροπές από τρία μέλη κάθε μια, εκ των οποίων ένα μέλος εκτελεί χρέη προεδρεύοντος. Σε κάθε υποεπιτροπή συμμετέχει υποχρεωτικά οικονομολόγος ως οικονομικός υπεύθυνος και γεωτεχνικός ή τεχνικός ως τεχνικός υπεύθυνος.
8. Ένα μέλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες από μία υποεπιτροπές. Στις υποεπιτροπές δεν συμμετέχει ο Πρόεδρος της.
9. Η σύνθεση των μελών των υποεπιτροπών και ο προεδρεύων ορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής.
10. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης κατανέμει τα θέματα στις υποεπιτροπές και ορίζει τον τόπο και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την κανονική λειτουργία
11. Η ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται κατά περίπτωση τουλάχιστον 5 ή 6 ή 8 μέλη. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των 2/3 των παρισταμένων μελών που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ή έξι (6) ή οκτώ (8) ψήφων, κατά αντίστοιχη περίπτωση.

Άρθρο 28

Δικαιολογητικά παραλαβής των Επενδύσεων.

1. Για την παραλαβή των Επενδύσεων ή μιας φάσης αυτών ο δικαιούχος θα πρέπει να υποβάλλει στην οικεία Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης ή τον φορέα που θα επιλεγεί στα πλαίσια εφαρμογής του Άρθρου 26 φάκελο με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
  - (α) Αίτηση.
  - (β) Βεβαίωση του συντάκτη-επιβλέποντος γεωτεχνικού ότι οι επενδύσεις έγιναν σύμφωνα με το εγκεκριμένο πλάνο και ότι τηρήθηκαν οι κανόνες της Εθνικής και της Κοινοτικής Νομοθεσίας.
  - (γ) Επιμέτρηση του επιβλέποντος για τις κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.
  - (δ) Νόμιμα παραστατικά που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. (εξοφλημένα τιμολόγια, εντάλματα πληρωμής, εξοφλητικές αποδείξεις, εκκαθαρίσεις τραπεζών κλπ) σε πρωτότυπα ή αντίγραφα. Τα αντίγραφα θα θεωρούνται εκ των πρωτοτύπων από τον προεδρεύοντα ή τον οικονομικό υπεύθυνο της τριμελούς υποεπιτροπής του Άρθρου 27, ενώ σε κάθε περίπτωση το πρωτότυπο θα σφραγίζεται με την ένδειξη:

*Εγινε χρήση για ενισχύσεις
του Καν 1257/99
Αριθ. Απόφασης.....
Ημερ.....*

και το αντίγραφο εκ του σφραγισμένου πρωτοτύπου για το αρχείο της υπηρεσίας θα σφραγίζεται με την ένδειξη:

*Ακριβές Αντίγραφο εκ του πρωτοτύπου
Εγινε χρήση για ενισχύσεις
του Καν 1257/99
Αριθ. Απόφασης.....
Ημερ.....*

2. Τα παραστατικά προέλευσης εξωτερικού θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.
3. Στις περιπτώσεις μηχανολογικού εξοπλισμού τα παραστατικά θα πρέπει να αναγράφουν εκτός της τιμής, το είδος, τον τύπο, τη δυναμικότητα και τον σειριακό αριθμό του μηχανήματος.
4. Παραστατικά από τα οποία θα αποδεικνύονται ότι τηρήθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ορθής εκτέλεσης του σχεδίου όπως π.χ. :
  - για την αγορά ζωικού κεφαλαίου βεβαίωση της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ότι αυτό πληροί τις ζωοτεχνικές προδιαγραφές, όπως εγκρίθηκαν στην απόφαση του Άρθρου 22
  - αποδεικτικό εξασφάλισης ποσόστωσης όπου απαιτείται.
  - αντίγραφο της πολεοδομικής άδειας για τα κτίσματα.
  - άδεια λειτουργίας για τις κτηνο-πτηνοτροφικές μονάδες (τελευταία δόση) ή άδεια ίδρυσης 1η δόση.
  - κάθε άλλο παραστατικό που κατά την κρίση της Επιτροπής Παρακολούθησης θα συμβάλλει στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Άρθρο 29

Διαδικασία Παραλαβής των Επενδύσεων

1. Η παραλαβή των επενδύσεων θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί το αργότερο σε 30 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης του τελευταίου δικαιολογητικού του Άρθρου 28 και θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί με την σύνταξη και υπογραφή από την ολομέλεια της Επιτροπής Παραλαβής του σχετικού πρακτικού.
2. Για την παραλαβή των επενδύσεων η Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης θέτει στην διάθεση του προέδρου της επιτροπής τους υπό εξέταση φακέλους του προηγούμενου άρθρου. Ο Πρόεδρος, ή κωλυμένου του Προέδρου ο Αντιπρόεδρος, κατανέμει στους προεδρεύοντες των υποεπιτροπών τους υπό εξέταση φακέλους.
3. Έργο της υποεπιτροπής είναι στα πλαίσια διοικητικών και επιτόπιων τεχνικοοικονομικών και λογιστικών ελέγχων
  - (α) Ο έλεγχος της τήρησης των όρων όπως ορίζονται από τις αποφάσεις έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου
  - (β) Ο έλεγχος της τήρησης διατάξεων της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας.
  - (γ) Η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης
4. Η υποεπιτροπή μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου εισηγείται στην ολομέλεια συμπληρώνοντας το υπόδειγμα Ι.

5. Η ολομέλεια της επιτροπής παρακολούθησης συνέρχεται στα γραφεία της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μια φορά τον μήνα μετά από πρόσκληση του προέδρου της ή κωλυμένου του Προέδρου από τον Αντιπρόεδρο.
6. Η ολομέλεια της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνοντας υπόψη:
  - Τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.
  - Την απόφαση της έγκρισης του Άρθρου 68.
  - Την εισήγηση της αρμόδια υπό επιτροπής.
  - Τα στοιχεία του φακέλου.

αποφασίζει για την παραλαβή της επένδυσης και προσδιορίζει το ύψος της ενίσχυσης συντάσσοντας αντίστοιχα σχετικό πρακτικό (Υπόδειγμα II) και χρηματοοικονομικό δελτίο (Υπόδειγμα III) αντίστοιχα.

7. Η Ολομέλεια έχει δικαίωμα μετά από πρόταση του προέδρου της να αναπέμψει για επανεξέταση ή να ζητήσει μετά από πρόταση του προεδρεύοντος περισσότερα στοιχεία.
8. Το πρακτικό και το χρηματοοικονομικό δελτίο της παραγράφου 6 ανωτέρω συντάσσεται και υπογράφεται σε τέσσερα (4) αντίγραφα τα οποία με μέριμνα της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης διαβιβάζονται:
  - Ένα αντίγραφο στην Περιφέρεια.
  - Ένα αντίγραφο στην Δ/ση προγραμματισμού και Γ.Δ. του Υπουργείου Γεωργίας.
  - Ένα αντίγραφο τοποθετείται στον φάκελο του δικαιούχου που τηρείται στην Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης της Ν.Α.
  - Ένα αντίγραφο για θυροκόλληση στον ΟΤΑ του τόπου της μόνιμης κατοικίας .
9. Πρακτικό συντάσσεται και δημοσιοποιείται με την ίδια διαδικασία μη παραλαβής της επένδυσης για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτό.
10. Οι αποφάσεις της επιτροπής παρακολούθησης υπόκεινται σε έλεγχο από τους τελικούς δικαιούχους των ενισχύσεων, από τα όργανα του νόμου 2860/2000 και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες κατά περίπτωση διατάξεις.

Άρθρο 30

Διαδικασία και τρόπος πληρωμής της ενίσχυσης.

1. Η εκταμίευση των πιστώσεων για την πληρωμή των δικαιούχων γίνεται σε βάρος των πιστώσεων των ενάριθμων έργων του Π.Δ.Ε. όπως αυτά έχουν εγκριθεί με μέριμνα:

- Της Δ/σης προγραμματισμού και Γ.Δ. του Υπουργείου Γεωργίας για τους δικαιούχους των καθεστώτων και των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου.
  - Του τελικού δικαιούχου του αντίστοιχου ΠΕΠ για τα καθεστάτα και ενέργειες που χρηματοδοτούνται από το οικείο ΠΕΠ.
2. Η ενίσχυση δύναται να χορηγηθεί από μια έως τρεις δόσεις ανάλογα με το είδος της επένδυσης. Ο αριθμός και το ύψος ως ορίζεται στην απόφαση έγκρισης του Άρθρου 22.
  3. Σε κάθε περίπτωση η δόση θα αφορά μια διακριτή και αυτοτελή φάση της Επένδυσης ενώ η τελευταία δόση, σε καμιά περίπτωση δεν θα είναι μικρότερη του 20% της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης και θα χορηγείται μόνο μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου και την πιστοποίηση της λειτουργίας του.
  4. Με βάση τα ποσά ενίσχυσης που αναφέρονται στα χρηματοοικονομικά Δελτία της παραγράφου 6 του Άρθρου 29 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του ίδιου άρθρου και μέριμνα των υπηρεσιών της παραγράφου 1 του παρόντος εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Γεωργίας ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας κατά περίπτωση καθεστώτος και δράσης, για την χορήγηση των Οικονομικών Ενισχύσεων στους δικαιούχους.
  5. Η ενίσχυση όπως εγκρίθηκε με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου χωρίς καμία μείωση ή παρακράτηση καταβάλλεται στους δικαιούχους με απ' ευθείας κατάθεση σε προσωπικό λογαριασμό τράπεζας της επιλογής τους.
  6. Η απόφαση της παρ. 4 κοινοποιείται:
    - Στην τράπεζα την οποία έχει επιλεγεί για την πληρωμή των δικαιούχων .
    - Στις υπηρεσίες ενταλματοποίησης των ενισχύσεων.
    - Στην οικεία Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης της Ν.Α.
    - Στην Περιφέρεια ή το Υπουργείο Γεωργίας αντίστοιχα.
    - Στον δικαιούχο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Καθεστώς ενισχύσεων σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Άρθρο 31

Περιοχές εφαρμογής

Το καθεστώς δύναται να εφαρμοσθεί σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων ο κάτοχός τους είναι μόνιμος κάτοικος ορεινών και μειονεκτικών περιοχών:

- (α) Για επενδύσεις κυρίως στην κτηνοτροφία, στα πλαίσια του μέτρου 1.1 του Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006»
- (β) Για επενδύσεις κυρίως στην φυτική παραγωγή, στα πλαίσια του αντίστοιχου μέτρου των Π.Ε.Π.
- (γ) Για επενδύσεις σε όλους τους τομείς, στις περιοχές εφαρμογής των ολοκληρωμένων προγραμμάτων, στα πλαίσια εφαρμογής του άξονα 7 του Ε.Π. και των αντίστοιχων ολοκληρωμένων των Π.Ε.Π.

Άρθρο 32

Στόχος

1. Το καθεστώς αποσκοπεί στην δημιουργία των προϋποθέσεων, στα πλαίσια των οποίων οι μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα αποκτήσουν:
  - (α) Ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας, δηλαδή η γεωργική εκμετάλλευση θα αποκτήσει τουλάχιστο τα κριτήρια της φθίνουσας γεωργικής εκμετάλλευσης με ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης.
  - (β) Τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων.
  - (γ) Ο κάτοχος της να αποκτήσει επαρκή επαγγελματική ικανότητα.
2. Οι ανωτέρω στόχοι θα πρέπει να επιτευχθούν το αργότερο σε τρία έτη από την ημερομηνία έγκρισης του Σχεδίου Βελτίωσης.

Άρθρο 33

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι του καθεστώτος μπορούν να κριθούν φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις του Άρθρου 5/ παρ. 1 του Κεφ. Β, εφόσον παράλληλα στο πρόσωπό τους συντρέχουν και οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) είναι μόνιμοι κάτοικοι ορεινού ή μειονεκτικού Δημοτικού ή Κοινοτικού Διαμερίσματος
  - (β) είναι ενήλικα άτομα και δεν έχουν υπερβεί ο 52^ο έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία λήψης της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης
2. Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος
  - (α) τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του Άρθρου 5 του Κεφαλαίου Β,
  - (β) οι νέοι γεωργοί που δεν έχουν συμπληρώσει τριετία από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης.

Άρθρο 34

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

1. Μια γεωργική εκμετάλλευση για να αποτελέσει αντικείμενο ενίσχυσης στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος θα πρέπει την ημερομηνία εξέτασης του φακέλου υποψηφιότητας να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) Το σύνολο της βρίσκεται εντός των ορίων της ευρύτερης περιοχής του τόπου της μόνιμης κατοικίας.
  - (β) Λειτουργεί τουλάχιστο ένα έτος με οικονομικά αποτελέσματα.
  - (γ) Κατέχει με βάση τα κριτήρια οικονομικής βιωσιμότητας τη θέση της μικρής γεωργικής εκμετάλλευσης.

Άρθρο 35

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων

1. Για να ενισχυθούν οι επενδύσεις στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος θα πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) Να επιδιώκουν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- i. Μείωση του κόστους παραγωγής.
  - ii. Αύξηση ή αναδιάταξη της παραγωγής σε προϊόντα που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης.
  - iii. Βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.
  - iv. Διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων.
  - v. Προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση, με δράσεις που σχετίζονται με την παραγωγή – μεταποίηση και εμπορία προϊόντων παραρτήματος Ι της Συνθήκης.
- (β) Να προβλέπονται σε Σχέδιο Βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης και να υλοποιηθούν μετά την έγκρισή του. Δεν ενισχύονται δαπάνες οι οποίες θα πραγματοποιηθούν πριν από την έγκριση του Σχεδίου Βελτίωσης, με εξαίρεση τις δαπάνες σύνταξής του, δαπάνες προκαταρτικών ενεργειών, όπως αυτές της έκδοσης οικοδομικής άδειας κλπ., σύνταξης μελετών και υπό τον όρο ότι αυτές έχουν πραγματοποιηθεί ένα έτος, πριν από την έγκριση του Σ.Β.
- (γ) Από την εκτέλεσή τους θα πρέπει να επέλθει βελτίωση των κριτηρίων οικονομικής βιωσιμότητας τουλάχιστο στο επίπεδο της φθίνουσας γεωργικής εκμετάλλευσης με προοπτικές ανάκαμψης ενώ παράλληλα θα συμμορφωθούν προς τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά το περιβάλλον, την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων.
- (δ) Από την πραγματοποίησή τους δεν θα προβλέπεται αύξηση της παραγωγής προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης στην αγορά ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν περιορισμοί της παραγωγής ή τα όρια της κοινοτικής στήριξης, στο πλαίσιο των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς. Εάν, στο πλαίσιο μιας ΚΟΑ, υφίστανται περιορισμοί της παραγωγής ή όρια της Κοινοτικής στήριξης, σε επίπεδο μεμονωμένων γεωργών ή εκμεταλλεύσεων, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για επενδύσεις οι οποίες θα οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγής πέραν των εν λόγω περιορισμών ή ορίων. Οι ειδικοί περιορισμοί της του Άρθρου 11 του Κεφ. Β ισχύουν και στο παρόν καθεστώς.
- (ε) Το ύψος τους δεν υπερβαίνει τα ποσά του Άρθρου 36.
2. Δεν ενισχύονται οι απλές επενδύσεις αντικατάστασης καθώς και οι επενδύσεις οι οποίες:
- (α) Έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους, στα πλαίσια της Κ.Ο.Α ή άλλου προγράμματος.
  - (β) Έχουν ενισχυθεί τη 2^η προγραμματική περίοδο και δεν έχει παρέλθει 3ετία από την ημερομηνία έγκρισής τους και τουλάχιστον ένα έτος από την ολοκλήρωσή τους.
  - (γ) Δεν είναι σύνομες με το Εθνικό και κοινοτικό δίκαιο.

- (δ) Δεν πληρούν, κατά περίπτωση, τις ειδικές προϋποθέσεις, που ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 36

Ποσά και Ποσοστά Ενίσχυσης

1. Το μέγιστο ύψος των δαπανών που μπορεί να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για τη χορήγηση της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβεί:
  - α) κατά περίπτωση επένδυσης τα ποσά που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας
  - β) κατά περίπτωση δικαιούχου και εκμετάλλευσης τα 25.000 ΕΥΡΩ.
2. Το ποσοστό ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, ενώ λεπτομέρειες ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 37

Διαδικασία Ένταξης Δικαιούχων και λοιπές διατάξεις

Για την ένταξη δικαιούχων στο καθεστώς, τις υποχρεώσεις τους, την παραλαβή των επενδύσεων και την πληρωμή των δικαιούχων, ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του Κεφαλαίου Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση δημιουργίας πρότυπων αγροκτημάτων

Άρθρο 38

Περιοχές εφαρμογής

Το καθεστώς δύναται να εφαρμοσθεί στο σύνολο της χώρας, στα πλαίσια του μέτρου 1.1 του Ε.Π “Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006”.

Άρθρο 39

Στόχος

Με το καθεστώς αυτό ενθαρρύνονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις και καινοτόμες ενέργειες, που θ’ αποσκοπούν στη δημιουργία πρότυπων αγροκτημάτων, με στόχο κυρίως τη διάδοση των ορθών γεωργικών πρακτικών και τη γνωριμία, του αστικού πληθυσμού και ιδίως των νέων, με τη γεωργία.

Άρθρο 40

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι του καθεστώτος μπορούν να κριθούν φυσικά και νομικά πρόσωπα, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις των επομένων εδαφίων.
2. Είναι νόμιμοι κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης ή γεωργικής έκτασης, η οποία πληροί τ’ ακόλουθα κριτήρια:
  - (α) Έχει ενιαία ελάχιστη έκταση 50 στρεμμάτων.
  - (β) Διαθέτει βασική υποδομή και κυρίως ευχερή οδική πρόσβαση.
  - (γ) Εφόσον πρόκειται για ήδη λειτουργούσα γεωργική εκμετάλλευση πληροί τα ελάχιστα κριτήρια σε ό,τι αφορά το περιβάλλον και τις συνθήκες καλής διαβίωσης των ζώων.
3. Εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο στη συστατική του πράξη αναφέρεται ότι μια από τις δραστηριότητες του είναι και η άσκηση γεωργικής εκμετάλλευσης.
4. Οι επενδύσεις, που προγραμματίζουν για την ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσης ή της γεωργικής έκτασης, θα πρέπει:

- (α) Να είναι καινοτόμες, να προβλέπονται σε σχέδιο ολοκληρωμένης ανάπτυξης και να πραγματοποιηθούν μετά την έγκρισή του.
- (β) Εφόσον πρόκειται για επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που ήδη λειτουργούν, θα πρέπει από την εκτέλεσή τους να επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι:
- i. Βιώσιμη εκμετάλλευση ελάχιστων απαιτήσεων σε μόνιμες θέσεις εργασίας, όσες προκύπτουν από την αναγωγή 1 θέσης ανά ύψος επένδυσης 75.000 ΕΥΡΩ.
  - ii. Μείωση του κόστους παραγωγής με παράλληλη αναδιάρθρωση της παραγωγής σε προϊόντα που έχουν ζήτηση για την προώθηση της πολυαπασχόλησης.
  - iii. Ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.
  - iv. Από την πραγματοποίησή τους δεν θα προκαλείται αύξηση της παραγωγής προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης.
- (γ) Εφόσον πρόκειται για γεωργικές εκτάσεις που προβλέπεται να αναπτυχθούν, θα πρέπει να επιτυγχάνονται οι ακόλουθοι στόχοι:
- i. Δημιουργία βιώσιμης εκμετάλλευσης ελάχιστων απαιτήσεων, σε θέσεις εργασίας, όσες προκύπτουν από την αναγωγή 1 θέσης ανά ύψος επένδυσης 75.000 ΕΥΡΩ.
  - ii. Δημιουργία πολυαπασχόλησης με την προώθηση προϊόντων και δραστηριοτήτων που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης.
  - iii. Ανάδειξη του φυσικού χώρου και τήρηση των κριτηρίων που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και τις συνθήκες καλής διαβίωσης των ζώων.
- (δ) Το ύψος τους δεν υπερβαίνει
- i. Τα ποσά που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας κατά περίπτωση επένδυσης.
  - ii. Τα 75.000 ΕΥΡΩ ανά ΜΑΕ.
  - iii. Τα 600.000 ΕΥΡΩ ανά Σ.Ο.Α
- ενώ τα ποσοστά ενίσχυσης είναι τα οριζόμενα στο Άρθρο 13.
- (ε) Δεν ενισχύονται επενδύσεις που έχουν ενισχυθεί από άλλα προγράμματα ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους από το καθεστώς του ΚΕΦ Β του παρόντος μέτρου ή από την Κ.Ο.Α.
5. Διαθέτουν οι ίδιοι ή ο νόμιμος εκπρόσωπός τους επαγγελματική ικανότητα, κατά προτίμηση επιπέδου τουλάχιστον Τ.Ε.Σ.

Άρθρο 41

Διαδικασία ένταξης των ενδιαφερόμενων στο καθεστώς.

1. Για την ένταξη των ενδιαφερόμενων στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων θα πρέπει να τηρηθεί η ακόλουθη διαδικασία:
2. Προκήρυξη για την εκδήλωση ενδιαφέροντος.
Η προκήρυξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και στην οποία προσδιορίζονται:
  - (α) Ο συνολικός αριθμός των μονάδων που προβλέπεται να ενισχυθεί και η συνολική πίστωση που προβλέπεται για το σκοπό αυτό.
  - (β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις ενίσχυσης και το χρονοδιάγραμμα υποβολής των φακέλων υποψηφιότητας.
Η προκήρυξη κοινοποιείται στις Περιφέρειες για δημοσιοποίηση.
3. Προετοιμασία φακέλου υποψηφιότητας.
Οι ενδιαφερόμενοι, με βάση τα δικαιολογητικά που θ' αναφέρονται στην προκήρυξη, θα ετοιμάσουν φάκελο υποψηφιότητας, τον οποίο θα πρέπει να καταθέσουν, εντός του χρονοδιαγράμματος που έχει οριστεί, στη Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας στην οποία προγραμματίζουν τις επενδύσεις.
4. Γνωμοδότηση της Δ/νσης Γεωργικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας.
Η Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης, αφού ελέγξει τον ή τους φακέλους (πληρότητα, ακρίβεια στοιχείων, κλπ.) γνωμοδοτεί για το σύνολο των προτάσεων που της υποβλήθηκαν και τις διαβιβάζει στο Υπουργείο Γεωργίας (Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ).
5. Αξιολόγηση των φακέλων.
Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Γεωργίας συγκροτείται ομάδα από εμπειρογνώμονες, οι οποίοι αξιολογούν τις προτάσεις.
6. Έγκριση των δικαιούχων.
Η έγκριση των δικαιούχων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας με βάση την αξιολόγηση και σχετική πρόταση της Δ/νσης Προγρ/σμού και Γ.Δ.
7. Υπογραφή σύμβασης.
Για την έναρξη των διαδικασιών υλοποίησης του εγκεκριμένου πλάνου θα πρέπει να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ του Προϊσταμένου της Δ/νσης Προγρ/σμού και Γ.Δ, του Προϊσταμένου της Δ/νσης Γεωργικής Ανάπτυξης και του δικαιούχου.
8. Η παραλαβή των επενδύσεων και η πληρωμή των ενισχύσεων γίνεται με τη διαδικασία που έχει οριστεί στα Άρθρα 29 και 30 του Κεφ. Β της παρούσης.

Άρθρο 42

Φάκελος υποψηφιότητας

9. Ο φάκελος υποψηφιότητας θα περιέχει:
- α) Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
  - β) Μελέτη ανάπτυξης ή Σχέδιο Βελτίωσης της εκμετάλλευσης, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο των οποίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένη από Γεωπόνο, μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένο σε αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφ. Θ.
  - γ) Δικαιολογητικά, όπως ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας

Άρθρο 43

Δεσμεύσεις των δικαιούχων

Οι δικαιούχοι, πέραν των δεσμεύσεων του Άρθρου 9 του Κεφ. Β, αναλαμβάνουν να δέχονται, να ξεναγούν και να ενημερώνουν ομάδες ατόμων, π.χ. σχολεία, εκδρομείς ή ακόμα και μεμονωμένα άτομα, κλπ.

Άρθρο 44

Επιπτώσεις από την αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων.

Οι δικαιούχοι που αθετούν τους όρους και προϋποθέσεις που ανέλαβαν υπόκεινται, κατά περίπτωση παράβασης, στις επιπτώσεις του Κεφ. Η.

Άρθρο 45

Πρότυπα αγροκτήματα στα Π.Ε.Π.

Στην περίπτωση που το παρόν καθεστώς προβλέπεται στα ΠΕΠ εφαρμόζεται όπως αυτό έχει εγκριθεί στα πλαίσια του οικείου συμπληρώματος προγραμματισμού. Για την ένταξη των ενδιαφερομένων εφαρμόζεται αναλογικά η διαδικασία του Άρθρου 41 με ευθύνη του Τελικού Δικαιούχου και της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης της οικείας Περιφέρειας αντί των αντιστοίχων υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση καινοτόμων δράσεων

Άρθρο 46

Περιοχές και τρόπος εφαρμογής

Το καθεστώς δύναται να εφαρμοστεί πιλοτικά στα πλαίσια του μέτρου 1.1 του Ε.Π «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006».

Άρθρο 47

Στόχος

Η ενθάρρυνση της εισαγωγής στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις καινοτόμων δράσεων που αποσκοπούν κυρίως στη μείωση του κόστους παραγωγής, στη βελτίωση της ποιότητας και τη βελτίωση και ανάδειξη του περιβάλλοντος, με στόχο τη διάδοση της εφαρμογής τους στον ευρύτερο αγροτικό χώρο.

Άρθρο 48

Δικαιούχοι.

Δικαιούχοι του καθεστώτος μπορούν να κριθούν φυσικά, νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις του Άρθρου 40 του κεφ. Δ΄ της παρούσης.

Άρθρο 49

Ποσά και ποσοστά ενίσχυσης.

Ισχύουν αυτά που έχουν οριστεί για την εφαρμογή του κεφ. Β΄ της παρούσης.

Άρθρο 50

Διαδικασία ένταξης των δικαιούχων.

Για την ένταξη των δικαιούχων τηρείται η διαδικασία του κεφ. Δ΄ της παρούσης.

Άρθρο 51

Φάκελος υποψηφιότητας

1. Ο φάκελος υποψηφιότητας θα περιέχει:
  - α) Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
  - β) Μελέτη ανάπτυξης ή Σχέδιο Βελτίωσης της εκμετάλλευσης, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο των οποίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένη από Γεωπόνο, μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένο σε αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφ. Θ.
  - γ) Δικαιολογητικά, όπως ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας

Άρθρο 52

Δεσμεύσεις δικαιούχων

Οι δικαιούχοι πέραν των δεσμεύσεων του Άρθρου 9 του Κεφ. Β αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συνεργάζονται με Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και με Νομικά πρόσωπα, την εποπτεία των οποίων έχει το Υπουργείο Γεωργίας και να δέχονται για εκπαιδευτικούς σκοπούς ομάδες παραγωγών, μαθητών, κ.λ.π.

Άρθρο 53

Επιπτώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων

Δικαιούχοι, που αθετούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, υπόκεινται, κατά περίπτωση, στις επιπτώσεις του Κεφ. Η.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση της πολυαπασχόλησης στη γεωργική εκμετάλλευση με την ανάπτυξη αγροτουριστικών, χειροτεχνικών, κλπ. δραστηριοτήτων

Άρθρο 54

Περιοχές εφαρμογής

1. Το καθεστώς δύναται να εφαρμοσθεί, στα πλαίσια των Π.Ε.Π., σε αγροτικές περιοχές των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, οι οποίες βρίσκονται εκτός των ορίων εφαρμογής των επιχειρησιακών σχεδίων
  - (α) των ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικού χώρου του άξονα 7 του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006
  - (β) των ολοκληρωμένων προγραμμάτων των Π.Ε.Π.
2. Κατ' εξαίρεση και μέχρι την έναρξη εφαρμογής των ολοκληρωμένων προγραμμάτων το καθεστώς εφαρμόζεται και στις εν λόγω περιοχές.

Άρθρο 55

Στόχος

Το καθεστώς αποσκοπεί στην προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση με στόχο τη δημιουργία πολυαπασχόλησης και εναλλακτικών εισοδημάτων στην εκμετάλλευση.

Άρθρο 56

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι του καθεστώτος δύναται να κριθούν φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις, εφόσον για κάθε περίπτωση προσώπου πληρούνται οι προϋποθέσεις των αντιστοίχων παραγράφων που ακολουθούν.
2. Φυσικό πρόσωπο.
Εφόσον :

- (α) Είναι κάτοικος Δημοτικού ή Κοινοτικού Διαμερίσματος των περιοχών του Άρθρου 54 ανωτέρω.
- (β) Είναι ενήλικο άτομο με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και φερεγγυότητα.
- (γ) Διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα στον τομέα που θα επενδύσει.
- (δ) Αντλεί τουλάχιστον το 25% του ατομικού του εισοδήματος από γεωργικές-κτηνοτροφικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της γεωργικής εκμετάλλευσης και δεν αφιερώνει για τις εκτός της εκμετάλλευσης δραστηριότητες περισσότερα από 115 ημερομίσθια.

Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι, έστω και εάν πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στις κατωτέρω κατηγορίες:

- (α) Δεν είναι υπήκοοι της Ελλάδας ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) Δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους (άρρεν-θήλυ) ή τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή δεν έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές (άρρενες).
- (γ) Είναι συνταξιούχοι άμεσα ασφαλισμένοι από οποιοδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού
- (δ) Το μέσο οικογενειακό εισόδημα ανά ενεργό μέλος της οικογένειας υπερβαίνει το 100% του εισοδήματος αναφοράς.
- (ε) Διώκονται για καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή του περιβάλλοντος και απάτη εις βάρος του Δημοσίου.

3. Νομικό πρόσωπο.
Εφόσον:

- (α) Έχει νομική προσωπικότητα.
- (β) Από τη συστατική πράξη προκύπτει ότι η κύρια δραστηριότητα είναι η άσκηση της γεωργίας.
- (γ) Είναι κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης από την αξιοποίηση της οποίας αντλεί τουλάχιστο το 25% των συνολικών του εισοδημάτων.
- (δ) Η πλειοψηφία του μετοχικού – εταιρικού κεφαλαίου ανήκει σε φυσικά πρόσωπα γεωργούς που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2.

4. Συνεργαζόμενη εκμετάλλευση.
Εφόσον:

- (α) Τουλάχιστο τα 2/3 των μελών που την απαρτίζουν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και 3 αντιστοίχως.
- (β) Έχει στόχο την πραγματοποίηση συλλογικών επενδύσεων.
- (γ) Εμφανίζεται με την μορφή ομάδας παραγωγών ή και νομικού προσώπου.

Άρθρο 57

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επενδύσεων

1. Επιλέξιμες δράσεις.

Στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος δύναται να ενισχυθούν επενδύσεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη αγροτουριστικών και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων και γενικά δραστηριοτήτων που δεν συνδέονται με την πρωτογενή παραγωγή, την πρώτη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων του παραρτήματος Ι της συνθήκης όπως:

- (α) Δημιουργία ή και βελτίωση διανυκτέρευσης και εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής.
- (β) Δημιουργία ή και βελτίωση των υποδομών διημέρευσης, με στόχο την αύξηση του τουριστικού προϊόντος και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στην περιοχή.
- (γ) Δημιουργία ή και βελτίωση μονάδων Οικοτεχνίας, χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης, για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την αξιοποίηση τοπικών δεξιοτήτων.
- (δ) Δημιουργία κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης τοπικών προϊόντων, π.χ. Αγροτουρισμού, παραδοσιακής τέχνης, κλπ.

2. Κριτήρια επιλεξιμότητας δαπανών.

Οι δαπάνες για την ανάπτυξη των δράσεων της προηγούμενης παραγράφου δύναται να κριθούν επιλέξιμες για ενίσχυση εφόσον :

- (α) Προβλέπονται σε Σχέδιο Βελτίωσης της εκμετάλλευσης και θα υλοποιηθούν μετά την έγκρισή του. Δεν ενισχύονται δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν πριν από την έγκριση του Σχεδίου Βελτίωσης, με εξαίρεση αυτές που αφορούν τη σύνταξη του καθώς και δαπάνες προκαταρτικών ενεργειών, όπως της έκδοσης της οικοδομικής άδειας, της έγκρισης καταλληλότητας από ΕΟΤ, υπό τον όρο ότι αυτές δεν έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι ένα έτος πριν από την πρώτη υποβολή του Σχεδίου Βελτίωσης και ειδικά για την πρώτη εφαρμογή δύο έτη
- (β) Από την πραγματοποίησή τους θα επέλθει αύξηση του αγροτικού οικογενειακού εισοδήματος τουλάχιστον κατά 10%
- (γ) Το ύψος τους δεν υπερβαίνει:

- i. ανά εκμετάλλευση φυσικού προσώπου τα 225.000 ΕΥΡΩ.
  - ii. ανά εκμετάλλευση νομικού προσώπου και Συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης τα 600.000 ΕΥΡΩ.
  - iii. Τα ποσά που ορίζονται κατά περίπτωση επένδυσης με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας.
3. Δεν ενισχύονται επενδύσεις οι οποίες:
- (α) Έχουν ενισχυθεί τη 2^η προγραμματική περίοδο και δεν έχει παρέλθει 3ετία από την ημερομηνία έγκρισής τους και τουλάχιστον ένα έτος από την ολοκλήρωσή τους, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του επόμενου Άρθρου
  - (β) Έχουν εγκριθεί τη 2^η προγραμματική περίοδο και δεν ολοκληρώθηκαν σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη ή ολοκληρώθηκαν και η μονάδα δεν λειτούργησε.
  - (γ) Δεν είναι σύνομες με την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.
  - (δ) Δεν πληρούν, κατά περίπτωση επένδυσης, τις ειδικές προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας.

Άρθρο 58

Ποσοστά και ποσά ενίσχυσης

1. Η μέγιστη ένταση της χορηγούμενης ενίσχυσης ως ποσοστό του συνολικού επιλέξιμου κόστους των επενδύσεων έχει κατά κατηγορία δικαιούχων ως ακολούθως:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Μέγιστο Ποσοστό Ενίσχυσης
Νέοι γεωργοί οι οποίοι δεν έχουν υπερβεί το 40 ^ο έτος της ηλικίας του και 5ετία στην άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας	55 %
Λοιποί δικαιούχοι	50%

2. Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται σύμφωνα με τον γενικό κανόνα των κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (κανόνας de minimis). Στις περιπτώσεις που οι χορηγούμενες ενισχύσεις υπερβαίνουν τα ποσά που καθορίζονται από τον Καν. (ΕΚ) 69/2001, οι χορηγούμενες ενισχύσεις ακολουθούν τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του Καν. (ΕΚ) 70/2001, όπως αυτοί ισχύουν και εφαρμόζονται σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο κάθε φορά.

Άρθρο 59

Διαδικασία ένταξης των δικαιούχων.

Για την ένταξη των δικαιούχων τηρείται η ανάλογη διαδικασία του κεφ. Β της παρούσης.

Άρθρο 60

Φάκελος υποψηφιότητας

- (α) Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- (β) Οικονομοτεχνική μελέτη, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένη από Γεωτεχνικό Μέλος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διαπιστευμένου σ' αυτό, σύμφωνα με το Κεφ. Θ.
- (γ) Τίτλους ιδιοκτησίας του οικοπέδου και πιστοποιητικό μεταγραφής και βαρών αυτού στο οποίο προγραμματίζεται η Επένδυση. Δύνανται να γίνουν αποδεκτές και οι περιπτώσεις μίσθωσης οικοπέδων με συμβολαιογραφικό έγγραφο και πιστοποιητικό μεταγραφής από το οποίο να προκύπτει η μίσθωση του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 20 ετών από την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- (δ) Πρόσφατη φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τουλάχιστον την ημερομηνία υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- (ε) Έγγραφο πρόθεσης χρηματοδότησης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος στην περίπτωση που προβλέπεται χρήση δανείου στο οποίο να περιλαμβάνονται και οι όροι χορήγησης (ύψος – διάρκεια – επιτόκιο – εξασφαλίσεις) καθώς και αποδεικτικά στοιχεία της δυνατότητας του φορέα να καταβάλει την υποχρεωτική συμμετοχή.
- (στ) Χάρτης περιοχής πραγματοποίησης της επένδυσης (κλίμακα 1:200.000) όπου θα σημειώνεται η θέση της μονάδας.
- (ζ) Αποδεικτικό επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας.
- (η) Υπεύθυνη δήλωση ότι το ίδιο το αντικείμενο επένδυσης δεν έχει προταθεί ή οριστικά υπαχθεί για ενίσχυση – επιχορήγηση σε άλλο αναπτυξιακό νόμο. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τις υπηρεσίες ότι τα ίδια επενδυτικά αντικείμενα έχουν υποβληθεί για ενίσχυση και σε άλλο φορέα υπαγωγής, ή ότι στον ίδιο χώρο υλοποιούνται επενδύσεις συγχρηματοδοτούμενες από διαφορετικά προγράμματα ενισχύσεων, τότε αναιρείται η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου, η εγγυητική επιστολή του άρθρου καταπίπτει και εάν έχουν καταβληθεί ενισχύσεις αυτές αναζητούνται εντόκως και ο φορέας της επένδυσης δεν δύναται να υποβάλλει άλλη αίτηση πριν την παρέλευση πενταετίας από την ημερομηνία αναίρεσης.

Σε περίπτωση που το παραπάνω διαπιστωθεί προ της εισαγωγής στη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η αίτηση δεν εξετάζεται και τίθεται στο αρχείο χωρίς να επιστραφεί το χρηματικό ποσό που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο.

(θ) Υπεύθυνη δήλωση ότι:

- είναι υπήκοος της Ελλάδας ή Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- δεν είναι συνταξιούχος άμεσα ασφαλισμένος σε οποιοδήποτε ταμείου εσωτερικού ή εξωτερικού
- έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του (έχει λάβει τίτλο σπουδών) και έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή έχει νόμιμα απαλλαγεί από αυτές
- δεν διώκεται για καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή περιβάλλοντος και απάτη σε βάρος δημοσίου.

(ι) Αντίγραφα των εντύπων Ε1, Ε3 και Ε9 της τελευταίας 3ετίας και των δύο συζύγων εφόσον υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις.

(ια) Πλέον για τα νομικά πρόσωπα και τις συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις τα δικαιολογητικά που ορίζονται για τα πρόσωπα αυτά στο Άρθρο 18 (παράγραφοι 2 και 3 αντίστοιχα)

(ιβ) Υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου με την αναλυτική κατάσταση όλων των επιχορηγήσεων που έχει λάβει από οποιοδήποτε πρόγραμμα κατά την τελευταία τριετία.

Άρθρο 61

Παραλαβή των επενδύσεων – Πληρωμές οικονομικών ενισχύσεων – Έλεγχοι.

Για παραλαβή των επενδύσεων των πληρωμών των οικονομικών ενισχύσεων και του ελέγχου ισχύουν κατ' αναλογία τα διαλαμβανόμενα στο κεφ. Β της παρούσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

Καθεστώς ενισχύσεων για την πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων της 2^{ης} Προγραμματικής Περιόδου.

Άρθρο 62

Με το καθεστώς προβλέπεται να πληρωθούν οι υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν μέχρι την 31.12.1999 στα πλαίσια εφαρμογής του μέτρου 1.1 του «Ε.Π Ανάπτυξη του Τομέα Γεωργίας 1994-1999»

και ειδικότερα των ενεργειών :

- Καθεστώς ενισχύσεων για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις με ένα Σ.Β.
- Άλλα μέτρα υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (τήρηση λογιστικής, ενίσχυσης εκκίνησης).
- Ενισχύσεις για συλλογικές και ατομικές επενδύσεις για την παραγωγή ζωοτροφών και τη βελτίωση βοσκοτόπων.
- Δράσεις για την υποστήριξη των ανωτέρω ενεργειών.

Άρθρο 63

Οι όροι και προϋποθέσεις ενίσχυσης τα ποσά και ποσοστά ενίσχυσης για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ισχύουν όπως αυτά αναφέρονται στις ακόλουθες Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις

- ΚΥΑ με αριθμ.277/97, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει «Κίνητρα και οικονομικές ενισχύσεις για την επιτάχυνση της προσαρμογής των Γεωργικών Διαρθρώσεων» στα πλαίσια του Καν 2328/91, όπως αυτός αντικαταστάθηκε από τον Καν (Ε.Ε) 950/97.
- ΚΥΑ με αριθ. 309/98 και 357/99, «Οικονομικές ενισχύσεις για Ατομικές και Συλλογικές επενδύσεις στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές».

Άρθρο 64

Πέραν των ελέγχων για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων που έχουν θεσμοθετηθεί με τις ανωτέρω αποφάσεις, διενεργούνται συμπληρωματικοί έλεγχοι και από τα όργανα του Κεφ. Η, τα πορίσματα των οποίων, σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπιών, είναι υποχρεωτικά για εκτέλεση από τον Προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

Κυρώσεις-Έλεγχοι

Άρθρο 65

Επιπτώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων

1. Γεωργοί που δηλώνουν ψευδή ή ανακριβή στοιχεία για να τύχουν των ενισχύσεων των καθεστώτων της παρούσας, πέραν των κατά νόμο προβλεπομένων:
  - α) Απεντάσσονται από τα καθεστώτα
  - β) Τυχόν ενισχύσεις που τους έχουν χορηγηθεί επιστρέφονται στο σύνολό τους εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσες
  - γ) Αποκλείονται για διάστημα έως 10 ετών, από κάθε μορφής ενισχύσεις προσανατολισμού.
2. Γεωργοί που αθετούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, την περίοδο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας
  - α) Απεντάσσονται από το πρόγραμμα
  - β) Τυχόν ενισχύσεις που τους έχουν χορηγηθεί επιστρέφονται στο σύνολό τους εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσες
3. Γεωργοί που αθετούν τις μακροχρόνιες συμβατικές τους υποχρεώσεις, μετά την περίοδο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη συμπλήρωση της 10ετίας, χωρίς να συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας
  - α) Απεντάσσονται από το πρόγραμμα
  - β) Από το σύνολο των ενισχύσεων που τους έχουν χορηγηθεί επιστρέφονται εντόκως τόσα δέκατα, όσα απαιτούνται για τη συμπλήρωση της 10ετίας.
4. Οι επιπτώσεις επιβάλλονται άμεσα με απόφαση των Οργάνων του Άρθρου 22, μετά από πρόταση των υπηρεσιών που έχουν ορισθεί ως τελικοί δικαιούχοι των καθεστώτων ενισχύσεων στα οικεία συμπληρώματα προγραμματισμού ή των εξουσιοδοτημένων υπηρεσιών.

Άρθρο 66

Έλεγχος τήρησης των συμβατικών μακροχρονίων υποχρεώσεων

1. Ο έλεγχος της τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων γίνεται, στα πλαίσια τακτικών ελέγχων (ετησίως, σε τυχαίο δείγμα τουλάχιστον 5 % του συνόλου των δικαιούχων), σε περιπτώσεις καταγγελιών, αμφιβολιών και σε κάθε άλλη

περίπτωση που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματική εφαρμογή του μέτρου.

2. Ο έλεγχος γίνεται υποχρεωτικά από την επιτροπή παρακολούθησης και με την διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 30 της παρούσας , από το Υπουργείο Γεωργίας, την υπηρεσία που έχει εξουσιοδοτηθεί για την εφαρμογή του αντίστοιχου καθεστώτος, καθώς και από τα όργανα του ν. 2860/2000.
3. Οι δικαιούχοι, εφόσον επιλεγούν για έλεγχο, θα πρέπει να υποβάλλουν κάθε παραστατικό στοιχείο που, κατά την κρίση του οργάνου ελέγχου, συμβάλλει στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεών τους.
4. Η παράλειψη υποβολής των παραπάνω στοιχείων ή η ανακριβής δήλωση στοιχείων αποτελεί λόγο αθέτησης των όρων και προϋποθέσεων και επιβάλλονται οι ανάλογες κυρώσεις.
5. Σε κάθε περίπτωση τα πορίσματα των ελέγχων υποβάλλονται άμεσα στο Υπουργείο Γεωργίας (Δ/νση Προγραμματισμού και Γ.Δ.) ή στην εξουσιοδοτημένη υπηρεσία και στην Περιφέρεια για τα περαιτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ

Διαπίστευση και Αρμοδιότητες Συντακτών ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Άρθρο 67

Διαπίστευση Συντακτών.

1. Τα σχέδια βελτίωσης και οι οικονομοτεχνικές μελέτες που προβλέπονται στην παρούσα συντάσσονται αποκλειστικά από Γεωπόνους Τακτικά Μέλη του ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε. διαπιστευμένα σε αυτό:
  - (α) ελεύθερους επαγγελματίες
  - (β) απασχολούμενους από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που δεν υπόκεινται στο σύστημα πρόσληψης του ΑΣΕΠ, του άρθρου 14 του Ν. 2190/94, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 2527/97
2. Σε ειδικές προπτώσεις επενδύσεων το σχέδιο δύναται να υπογράφεται ή να συνυπογράφεται, κατά περίπτωση, από τακτικά μέλη των κλάδων του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., διαπιστευμένα σ' αυτό.
3. Σε κάθε περίπτωση, η διαπίστευση και η εγγραφή των συντακτών σε Ειδικό Μητρώο πραγματοποιείται από το ΓΕΩΤ.Ε.Ε και με κριτήρια που καθορίζει το ίδιο.

Άρθρο 68

Αρμοδιότητες Συντακτών.

1. Ο συντάκτης του Σχεδίου Βελτίωσης ή της Οικονομοτεχνικής Μελέτης υπογράφει και φέρει την ευθύνη:
  - (α) Για την ακρίβεια των στοιχείων που θα εμφανίζονται στο Σχέδιο Βελτίωσης και την Οικονομοτεχνική Μελέτη και την ορθότητα των σχετικών υπολογισμών.
  - (β) Των προτεινόμενων επενδύσεων, βασιζόμενος στους κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας, που ορίζονται στην παρούσα.
  - (γ) Της ορθής υλοποίησης των επενδύσεων, όταν και εφόσον το Σ.Β. ή η Οικονομοτεχνική Μελέτη εγκριθεί.
2. Ανακριβής χρήση στοιχείων από τους συντάκτες ή η υποβολή προτάσεων που είναι αντίθετες με την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία και τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας ή απαίτηση των υποχρεώσεων, συνεπάγονται

πέραν των άλλων και αναστολή της διαπίστευσης για διάστημα που ορίζεται με απόφαση του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Το διάστημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 6 μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Δημοσιονομικές, Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις

Άρθρο 69

Χρηματοδότηση των Καθεστώτων Ενίσχυσης

1. Οι χορηγούμενες ενισχύσεις στα πλαίσια των καθεστώτων ενισχύσεων της παρούσας απόφασης αποτελούν δημόσια δαπάνη που συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού και εθνικούς πόρους, ενώ προβλέπεται και ιδιωτική συμμετοχή των δικαιούχων των ενισχύσεων.
2. Η χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού, χορηγείται σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του Μέτρου 1.1 του Ε.Π.Α.Α.Α.Υ. 2000-2006 και των ΠΕΠ. Σε κάθε περίπτωση για το ανώτατο ύψος της κοινοτικής συμμετοχής στη δημόσια δαπάνη ισχύει το άρθρο 47 του Καν. (ΕΚ) 1257/1999, και τα άρθρα 29 και 30 του Καν. (ΕΚ) 1260/1999.
3. Η συνολική δημόσια δαπάνη, εθνική και κοινοτική, εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ένα ή περισσότερα ενάριθμα έργα της ΣΑΕ 082 για τα καθεστάτα Ενισχύσεων του ΕΠΑΑΑΥ και στις ΣΑΕΠ των περιφερειών για τα καθεστάτα ενισχύσεων των ΠΕΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 70

Εγγραφή Πιστώσεων στο Π.Δ.Ε.

1. Για την εφαρμογή των μέτρων της παρούσης εγκρίνεται δαπάνη, ύψους 543.617,99 χιλιάδες ΕΥΡΩ (185.237,82 εκ. δρχ., με ισοτιμία 1 ΕΥΡΩ=340,750 δρχ.), η οποία θα βαρύνει το Π.Δ.Ε. των αντίστοιχων φορέων (Υπ. Γεωργίας, Γενικές Γραμματείες Περιφέρειας).
2. Η τροποποίηση των ποσών που αναγράφονται στο παρόν άρθρο θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2860/2000 και του Π.Δ.Ε., όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.
3. Η επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσης άρχεται από 01-01-2000.
4. Η δυνατότητα ανάληψης νομικών δεσμεύσεων έναντι των τελικών αποδεκτών των ενισχύσεων ολοκληρώνεται την 31-12-2006, ενώ η προθεσμία ολοκλήρωσης της καταβολής των ενισχύσεων στους τελικούς αποδέκτες μέσω του Π.Δ.Ε. ολοκληρώνεται την 31-12-2008.

Άρθρο 71

Εφαρμογή, Διαχείριση, Ένταξη Πράξεων και Δημοσιότητα

1. Η διαδικασία εφαρμογής των καθεστώτων ενισχύσεων της παρούσας ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 2860/2000 και του Καν. (ΕΚ) 438/2001, άρθρα 2 & 3, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων όλων των ενδιαμέσων επιπέδων μεταξύ Διαχειριστικής Αρχής και Αρχής Πληρωμής, Τελικού Δικαιούχου και τελικών αποδεκτών των ενισχύσεων.
2. Η κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας, που εκδίδεται κάθε Οκτώβριο, με τη διαδικασία που καθορίζεται στο Άρθρο 15, καθορίζει το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων, μέχρι του οποίου είναι δυνατόν να αναληφθούν νομικές δεσμεύσεις έναντι των μεμονωμένων αποδεκτών των ενισχύσεων κατά το επόμενο έτος και τις σχετικές λεπτομέρειες κατανομής των πιστώσεων του Άρθρου 15.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μετά από πρόταση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, οι προθεσμίες των Άρθρων 19 έως 30 είναι δυνατόν να παρατείνονται μέχρι 15 ημέρες.
4. Σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ, η Διεύθυνση Προγραμματισμού & Γ.Δ. του Υπουργείου Γεωργίας, αναλαμβάνει την υποχρέωση δημοσιότητας και πληροφόρησης για τους όρους και προϋποθέσεις ενίσχυσης των ενδιαφερομένων υποψηφίων και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Καν. (ΕΚ) 1159/2000 για τα καθεστάτα ενισχύσεων του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006, ενώ
5. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του Άρθρου 21 εξομοιούται με τις αντίστοιχες Γνωμοδοτικές Επιτροπές του Ν. 2601/1998, όπως ισχύει. Ειδικότερα στον Πρόεδρο, στα μέλη, μετά ή άνευ δικαιώματος ψήφου, τους Γραμματείς και τους Αναπληρωτές τους, καθώς και στους εισηγητές καταβάλλεται αμοιβή με τη διαδικασία που ορίζεται στο Άρθρο 72. Ομοίως στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Άρθρου 27 καταβάλλεται αμοιβή, το ύψος της οποίας επίσης καθορίζεται με τη διαδικασία του Άρθρου 72.

Άρθρο 72

Έγκριση Δαπάνης Εφαρμογής

1. Για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων της παρούσης εγκρίνεται επιπλέον πίστωση 12 εκ. ΕΥΡΩ (4.089 εκ. δρχ.), για δαπάνες οδοιπορικών και εκτός έδρας αποζημιώσεων των υπαλλήλων που θα συμμετάσχουν στην υλοποίηση των μέτρων, αποζημιώσεων των γνωμοδοτικών επιτροπών και των επιτροπών παρακολούθησης-παραλαβής των έργων καθώς και για τη χρησιμοποίηση εξωτερικών συνεργατών και εμπειρογνομόνων.
2. Ο τρόπος πληρωμής και δικαιολόγησης ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 73

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Λόγω παρέλευσης του χρόνου έκδοσης της Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας του Άρθρου 71, εδάφιο 2 για την εφαρμογή των καθεστώτων ενίσχυσης της παρούσας απόφασης κατά το 2001, η σχετική απόφαση εκδίδεται εντός του 2001.
2. Οι Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης (Δ/νσεις Γεωργίας) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, στην αρμοδιότητα των οποίων υπαγόταν η εφαρμογή των μέτρων τη 2η Προγραμματική Περίοδο, θα πρέπει να διατηρήσουν τους φακέλους των δικαιούχων που ενέταζαν κατά την περίοδο αυτή, τουλάχιστον μέχρι τη λήξη των συμβατικών υποχρεώσεων, να παρακολουθούν και να ελέγχουν την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών και να παρέχουν και στους λοιπούς φορείς, που έχουν οριστεί την τρέχουσα περίοδο για την εφαρμογή των μέτρων και στον αγροτικό πληθυσμό της περιοχής ευθύνης τους κάθε βοήθεια ιδίως σε ό,τι αφορά θέματα πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης, ελέγχων και γενικά σε οτιδήποτε θα συνέβαλε στην ορθολογική και αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Άρθρο 74

Τελικές Διατάξεις

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας δύνανται να τροποποιούνται και συμπληρώνονται τα Παραρτήματα I έως και III της παρούσας απόφασης, καθώς επίσης και να ορίζονται όλες οι απαιτούμενες λεπτομέρειες εφαρμογής.
2. Η παρούσα να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Κ. ΚΑΪΣΕΡΑΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ